

Tartu Ülikool
Sotsiaalteaduste valdkond
Johan Skytte poliitikauuringute instituut

Magistritöö

Sten Mahov

Euroskeptiliste fraktsioonide mõju Euroopa Parlamendis

Juhendaja: Piret Ehin, PhD

Tartu 2016

Olen koostanud töö iseseisvalt. Kõik töö koostamisel kasutatud teiste autorite seisukohad, ning kirjandusallikatest ja mujalt pärinevad andmed on viidatud.

..... /töö autori allkiri/

Kaitsmine toimub juuni 2015 kell.....auditooriumis.....

Retsensent:

Sisukord

Sisukord	3
Lühikokkuvõte	4
Sõnalühendid.....	5
Sissejuhatus.....	6
I Euroskeptitsism – definitsioon ning mõju	8
1.1 Partei-põhine euroskeptitsism	8
1.2 Euroskeptilised parteid valimistel	9
1.3 Parteigruppide moodustamine ning saadikute hääletuskäitumine	10
1.3.1 Poliitiliste jõudude organiseerumine	10
1.3.2 Erinevad grupid Euroopa parlamendis pärast 2014. aasta valimisi.....	11
1.3.3 Kuidas hääletavad euroskeptilised parlamendiliikmed?	13
II Uurimisküsimused, andmed ning analüüs.....	18
2.1 Uurimisküsimused.....	18
2.2 Andmed	18
2.3 Metodoloogia ja valim	18
III Empiiriline analüüs	22
3.1 Täiskogul olnud eelnõude hääletus	22
3.2 Euroskeptiliste gruppide individuaalne hääletamine.....	28
3.5 Järeldused	43
Kokkuvõte.....	45
Summary	48
Lisad.....	52
Kasutatud allikad.....	55

Lühikokkuvõte

Euroskeptikuid on Euroopa Parlamenti (EP) valitud alatasa, kuid mitte kunagi varem ei ole nad valimistel võitnud nii palju kohti kui 2014. aasta kevadistel valimistel. Käesolevas magistritöös on vaatluse alla võetud parteimanifestide järgi end euroskeptikuteks kuulutanud fraktsioonide ning nendega samu vaateid jagavate fraktsioonitute liikmete hääletuskäitumine täiskogul uue parlamendi esimese tööaasta jooksul. Võrreldud on, kui palju erinevad fraktsioonid, rühmad eelnõude poolt ja vastu hääletavad ning milliste teemakomisjonide poolt euroskeptilised parlamendijõud on. Vaatlusperioodi ajal 16. juulist 2014 - 9. juulini 2015 leidis EP täiskogul aset 304 erinevate nimelist (*roll call vote*) komisjoni resolutsioonieelnõu hääletust. Töös kasutatavad uurimisandmed on saadud EP hääletusi jälgivast sõltumatult veebilehelt www.votewatch.eu, kus on välja toodud hääletustulemused nii fraktsioonide, rühmade kui iga parlamendiliikme kohta eraldi. Analüüsis on eraldi ning üldiselt välja toodud hääletustulemused nii nende eelnõude puhul, mille täiskogu vastu võttis kui ka tagasi lükkas. Analüüsist selgub, et kui panna ritta kõik 304 eelnõu hääletusel (vastuvõetud ning tagasi lükatud), ning jälgida hääletusi fraktsiooni- ning rühmapõhiselt, oleks hääletatud rohkem eelnõude vastu kui poolt. Täiskogu hääletas 287 eelnõu poolt, ning kui need ritta panna ja jälgida hääletusi fraktsiooni- ning rühmapõhiselt, näeb, et euroskeptikud hääletasid suurema osa täiskogu poolt heakskiidu saanud eelnõude vastu. Kui aga vaadata neid 17 eelnõu, mis täiskogu tagasi lükkas, näeb, et euroskeptikud hääletasid võrdselt eelnõusid poolt ning vastu. Kõige enam hääletasid täiskogu hääletustulemusega vastupidiselt Vaba ja Otsedemokraatliku Euroopa (EFDD) fraktsiooni liikmed, neile järgnesid fraktsioonitute euroskeptikute rühma saadikud (NI). Kõige enam hääletas täiskoguga sarnaselt Ühendatud Vasakpoolsete/Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon (GUE/NGL) ning ECR fraktsioon. 2015. aasta loodud uus fraktsioon Rahvaste ja Vabaduste Euroopa (ENF), mis osales 41 eelnõu hääletusel, hääletas võrdselt nii eelnõude poolt kui vastu.

Nii nagu oli hääletusel palju eelnõusid, mille üle fraktsioonid ja rühmad erinevalt hääletasid, oli ka palju neid eelnõusid sisaldavaid teemakomisjone, mille poolt ning vastu hääletati. Näiteks hääletasid kõik vaatluse all olevad parlamendijõud suuresti siseturu ja tarbijakaitse ning tööstuse, teadusuuringute ja energeetika komisjonide eelnõude poolt. Ühiseid eelnõusid sisaldavat teemakomisjoni, mille poolt euroskeptilised parlamendijõud ühiselt vastu hääletasid, ei olnud. Küll aga saab fraktsioonid ning grupid jagata kaheks liiniks: ECR - GUE/NGL ning EFDD - fraktsioonitute liikmed – (ENF). Just nende gruppide vahel oli kõige enam neid teemakomisjone, mida toetati või mitte. Ka nende gruppide siseselt oli erinevusi, mistõttu tulevad sealt välja need teemad, mis ühele või teisele fraktsioonile, rühmale meelepärased on.

Sõnalühendid

EL – Euroopa Liit

EP – Euroopa Parlament

ECR – Euroopa Konservatiivid ja Reformistide fraktsioon

EFDD – Vaba ja Otsedemokraatliku Euroopa fraktsioon

EK – Euroopa Komisjon

ENF – Rahvaste ja Vabaduste Euroopa fraktsioon

GUE/NGL – Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete/Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon

NI – fraktsioneeritud liikmed

S&D – Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioon

EPP – Euroopa Rahvapartei fraktsioon

ALDE – Euroopa Demokraatide ja Liberaalide liitfraktsioon

Greens-EFA – Roheliste/Euroopa Vabaliidu fraktsioon

Sissejuhatus

Euroopa Liitu (EL) ning selle integratsiooni skeptiliselt suhtuvaid Euroopa Parlamendi (EP) liikmeid on esinduskogus olnud alati, kuid mitte kunagi varem ei ole olnud neid sinna saanud nii palju kui 2014. aasta kevadistel EP valimistel – 751 parlamendikohast 222. Võrdluseks 2009. aasta valimised, kus 766 kohalisse parlamenti valiti 156 euroskeptiliste vaadetega saadikut ehk 66 liikme võrra vähem (Euroopa Parlament 2015). Euroskeptiliste vaadetega parlamendiliikmeid võib leida küll igast fraktsioonist, kuid peamiselt on nad koondunud nelja fraktsiooni: Euroopa Konservatiivid ja Reformistid (ECR), Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete/Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon (ING/NGL), Vaba ja Otsedemokraatia Euroopa fraktsioon (EFDD) ning 2015. aastal loodud Rahvaste ja Vabaduste Euroopas (ENF). Lisaks on suur hulk euroskeptikuid koondunud fraktsioonitute parlamendiliikmete (NI) ridadesse (Treib 2014, Euroopa Parlament 2015). Seevastu Le Lain tõestas oma uurimustöös, et fraktsioonitud liikmed on peamiselt euroskeptikud, sest nad käituvad nagu tervik fraktsioon, nende üldine hääletuskäitumine on sarnane ehk on olemas kindlad teemad, mille poolt ning vastu hääletatakse (Le Lain 2014).

Mitmel pool Lõuna-Euroopas on vasakpoolsete või tsentristlike euroskeptiliste erakondade edu seostatud eurosooni räsitud rahakriisiga, kus mitmed makseraskustesse sattunud sealsed riigid pidid jätkuva finantsabi saamiseks viima läbi erinevaid kärpereforme, mis aga avalikkusele meeltmööda ei olnud. Kuna aga mitmete Kesk-, Lääne- ning Põhja-Euroopa riikide arvates oli raha laenamine võlgades olevatele riikidele finantsiliselt riskantne, sest ei saa kindel olla laenude tagasi maksmises, mobiliseeris see omakorda sealseid valija hääletama EP valimistel mõeldukate parempoolsete euroskeptiliste erakondade poolt (Treib 2014). Samas aga ütleb EP esimestest otsevalimistest 1979. aastal välja koorunud teisejärgulise valimise teooria (*second-order elections*), et EP valimised ongi oma olemuselt valijate jaoks vähem tähtsamad ning neil on vähem kaalu kui esmastel ehk riigiparlamenti- ning presidendivalimistel (Reif, Schmitt 1980). Et valijatele lähevad rohkem korda esmased valimised, iseloomustab teisejärgulisi valimisi, kuhu muuhulgas kuulub ka EP valimised, madalam valimisaktiivsus, väike- ning populistlike parteide suur, ning valitsuserakondade vähenenud edu.

Kas valimistest valimistesse üha suurenev euroskeptikute arv tähendab, et nad kujutavad endast ka üha suuremat ohtu ELile ja Euroopa integratsioonile? Analüütikute sõnutsi see nii ei ole, sest kuigi praegu moodustavad euroskeptilised liikmed parlamendis umbes veerandi, ei suuda nende ühtne hääletamine EP tööd ning tegevust segada (Gergely, Gautier 2014). Üheks peamiseks põhjuseks on tõik, et populistlikud grupid erinevad omavahel ideoloogiliselt (on nii paremäärmuslikud, tsentristlikud, vasakpoolsed) ning nende üldine hääletuskäitumine täiskogu istungitel ei ole nii

sarnane kui see on teistel suurematel parlamendifraktsioonidel. Siiski aga ei tohiks euroskeptiliste fraktsioonide mõju parlamendis alahinnata, sest ELi ning selle integratsiooni suhtes kriitilised olevad saadikud võivad oma valikutega survestada teisi EP suurfraktsioone otsima leidma kompromisse ning looma euroskeptikute mõju vähendamiseks suurkoalitsioone (Gargely, Gautier 2014).

Käesoleva magistritöö eesmärk on välja selgitada, kuidas hääletasid uue EP esimese tööaasta jooksul end parteimanifestide järgi euroskeptikuteks pidavad fraktsioonid ning rühmad täiskogul. Kui paljude erinevate eelnõude poolt ja vastu nad hääletasid ning mida need tulemused tähendavad. Lisaks on töö eesmärgiks kogutud hääletusandmete põhjal uurida, millised on need peamised EP teemakomisjonid, mille poolt ning vastu fraktsioonid, rühmad enim hääletavad – sellest saab ka teada, millised teemad erinevatele euroskeptilistele parlamendijõududele korda lähevad ning millised mitte. Töö on jaotatud kolmeks osaks. Esimeses osas antakse teoreetiline ülevaade euroskeptitsismi olemusest ning selle jagunemisest. Räägitakse teisejärgulisest valimisteooriast (*second-order elections*), mis annab selgitusi euroskeptiliste parteide edu kohta ning selle mõjust EP valimistel. Parteigruppide moodustamise lõigus selgitatakse, millised nõuded peavad olema täidetud mõne uue parlamendifraktsiooni loomiseks. Ka peatutakse euroskeptiliste parlamendiliikmete tüpoloogiatel ning antakse ülevaade praeguse tegutsevatest fraktsioonidest ja rühmadest. Teooria peatüki lõpetab ülevaade euroskeptikute varasemast hääletuskäitumisest.

Teine peatükk algab sissejuhatuses välja toodud töö eesmärgi uurimiseks vajalike uurimisküsimuste püstitamisega, seejärel tutvustatakse vajaliku andmestiku, valimit ning uurimismeetodit. Kolmanda peatüki põhiosas analüüsitakse 2014. aasta kevadel valitud uue EP aasta jooksul täiskogu hääletusel olnud erinevate parlamendikomisjonide eelnõusid, ning jätkub euroskeptilise fraktsioonide ja rühmade hääletuskäitumise analüüsiga. Tulemustena selguvad need teemavaldkonnade, mille poolt, vastu, erapooletult kõige enam hääletati. Peatüki lõpetavad järeldused ning vastused uurimisküsimustele. Sellele järgneb töö kokkuvõte, kus kirjeldatakse pikemalt, mida saadud tulemused näitavad ning mida nendega teha. Kokkuvõttele järgneb inglisekeelne resümee, töö lõpeb lisade ning kasutatud allikate loeteluga.

I Euroskeptitsism – definitsioon ning mõju

1.1 Partei-põhine euroskeptitsism

Euroskeptitsismi on uuritud palju (Taggart 1998, Taggart, Szczerbiak 2008, Mudde 2002, Conti 2003), mistõttu on mitmed autorid andnud sellele sõnale erinevaid definitsioone, mida kokkuvõtvalt võib defineeritud kui osalist või täielikku eurointegratsiooni vastasust (Taggart 1998, lk 366). Euroskeptitsism võib tähendada vastasseisu nii ELi laienemisele, liidu vastustusalaade kasvule kui ka vastasseisu teatud institutsionaalsetele muutustele, mis mõjutavad ELi ja liikmesriikide vahelist autoriteeti, samuti erinevate ELi institutsioonide vahekorda (Katz 2008b). Säärane üldine definitsioon tekkis algselt küll Lääne-Euroopa riikide võrdlusest, kuid et 2004. aastal liitus ELiga ka paljud Ida- ning Kesk-Euroopa riigid, leiti neis riikides tehtud erinevate uuringute tulemusena, et euroskeptitsismi terminit tuleks laiendada ning teha vahet kõva (*hard*) ning pehme (*soft*) euroskeptitsismil (Szczerbiak, Taggart 2008a). Üldiselt on kõva euroskeptitsismi defineeritud kui põhimõttelist ELi ja Euroopa integratsiooni vastasust, kus säärase vaadetega erakonnad leiavad, et nende koduriigid peaksid loobuma ELi liikmelisusest või ütlema täieliku ei-sõna Euroopa integratsiooniprojektile (Szczerbiak, Taggart 2008a, lk 7). Lisaks liigub Euroopa nende arvates vales suunas, mistõttu tuleks ka liikmesriigiks olemise tingimused uuesti läbi vaadata (Szczerbiak, Taggart 2008a). Seetõttu tõstatavad kõvad euroskeptikud avalikus debatis oma liikmelisuse peatamiseks üles EP legitiimsuse küsimuse. Seesuguse käitumise eesmärgiks on kasvatada rahulolematust avalikkuses, kus ainsaks lahenduseks nende arvates oleks ELi mõjuvõimu vähendamine või selle täielik muutmine (Conti 2003, lk 15).

Vastupidiselt kõvale euroskeptitsismile ei ole pehmete euroskeptikute nõudmised aga nii kardinaalsed. Seda tüüpi euroskeptitsismi puhul ei ole tegemist küll põhimõttelise ELi liikmelisuse või Euroopa integratsiooni vastasusega, võidakse siiski olla vastu mingitele kindlatele poliitikavaldkondadele. Lisaks põhjustab pehme euroskeptitsismi tõik, kus riiklik huvi on vastuolus EL-i ametliku suunaga (Szczerbiak, Taggart 2008a, lk 8). Kuigi pehme euroskeptitsism ei sea üldiselt kahtluse alla Euroopa integratsiooni põhiväärtusi - näiteks turumajandust -, ollakse mõne valdkonna puhul kriitiliselt meelestatud, mistõttu tulevad nende reformimiseks asjakohased mitteradikaalsed lahendused. Omakorda ei tõstatu üles ka ELi ja selle integratsiooni legitiimsuse küsimust, kuigi Euroopa Liidu institutsioone võidakse kritiseerida (Conti 2003).

Mitte aga kõik ei ole (Kopecky, Mudde 2002) algselt Taggarti poolt välja käidud ning hiljem täiendatud euroskeptitsismi mõiste definitsiooniga nõus ning näevad selles mõningaid puudusi. Kopecky ja Mudde sõnul on näiteks pehmet euroskeptitsismi tõlgendanud sedavõrd laialt, et see võib puudutada kõiki eriarvamusi ELiga. Ka hägustuvad nende arvates esialgne pehme ja kõva

euroskeptitsismi mõistete eristatavus, kui Taggart ning Szczerbiak lausuvad, et kõva euroskeptitsism tähendab põhimõttelist vastasseisu praegusele ELi integratsioonile. Just Euroopa integratsiooni ning ELi tegevuste taustal ei õigusta end pehme ning kõva euroskeptitsismi mõisted. Kopecky ja Mudde pakuvad (2002, lk 300-301) välja hoopis teistsuguse euroskeptitsismi tõlgenduse ning kasutavad selleks David Eastoni poolt välja töötatud toetust poliitilistele režiimidele, tehes vahet hajusal ja spetsiifilisel Euroopa integratsiooni toetusel. Kopecky ja Mudde mõtlevad hajusa toetuse all üldist toetust Euroopa integratsiooniideedele, mille aluseks on EL. Seevastu spetsiifiline toetus tähendab üldist Euroopa integratsiooni praktikate toetamist. Just nende kahe mõõtme kaudu tuleks nende arvates kirjeldada toetust ning skeptitsismi Euroopa integratsioonile (2002, lk 300-3001). Seesuguse raamistiku taustal saab eristada parteide võimalikku kahte maatriksit: eurofoob/eurofiil ning EL-optimist/pessimist. Kui „euroentusiastid“ toetavad nii Euroopa integratsiooniideid kui ka praktikaid, siis „eurovastased“ ei toeta kumbagi. „Euroskeptikud“ seevastu toetavad ühtse Euroopa ideed, kuid on eriarvamusel üldiste integratsioonipraktikate suhtes. „Europragmaatikud“ on vastu küll ELi ideele, kuid toetavad integratsioonipraktikaid (Kopecky, Mudde 2002). Suure uurimustöö järel on avaldatud Floodi (2002) euroskeptikute tüpoloogia, mis koosneb kuuest kategooriast: „tõrjuja“, „revisjonist“, „minimalist“, „gradualist“, „reformist“ ning „maksimalist“. Szczerbiak ning Taggart leiavad, et nii Kopecky, Muude kui ka Floodi poolt välja pakutud definitsioonide taustal on erakondi kõvadeks ja pehmeteks euroskeptikuteks raske lahterdada, sest pakutud tüpoloogiad on liiga laiapõhised. Ka on parteisid paljude nende kategooriate vahel raske jagada, sest üldiselt ei kipu parteid oma seisukohti Euroopa integratsiooni kohta just kõige üksikasjalikumalt kirjeldama (2008b, lk 246).

1.2 Euroskeptilised parteid valimistel

Esimesest EP otsevalimisest peale 1979. aastal on parlamendi keskmine valimisaktiivsus jäänud alla liikmesriikide parlamendi või presidendi valimiste omale. Kuigi EP on saanud aastatega juurde üha rohkem õigusi, oleks loogiline, et ka valimisaktiivsus suureneb (Franklin, Hobolt 2010). Paraku aga nii ei ole läinud ning EP valimistel on valimisaktiivsus keskmiselt 30 protsenti madalam kui riigiparlamendi valimistel (2010, lk 67). Kui valimisaktiivsus esimestel EP otsevalimistel oli 61,99 protsenti, siis järgneval kolmel valimiskorral oli see alla 60 protsenti. 1999. aasta valimistel järel oli valimisaktiivsus esimest korda alla 50 protsenti, täpsemalt 49,51 protsenti. 2014. aasta kevadel aset leidnud parlamendivalimistel oli valimisaktiivsus 42,54 protsenti ehk nõnda madal pole see olnud iial (Euroopa Parlament 2015). Küsimusele, miks see nii on, on leitud ka mitmeid põhjendusi. Aasta pärast esimesi EP valimisi panid Karlheinz Reif ja Hermann Schmitt aluse teisejärgulise valimise teooriale, mis peab paika ka tänapäeval. Reif ning Schmitt väitsid, et

parlamentaareses süsteemis on kõige tähtsamateks valimisteks parlamendi ning presidentaareses süsteemis presidendi valimised. Et tegemist on riigiparlamendi või presidendi valimistega, on need nii parteide kui ka avalikkuse silmis kõige olulisemad. Seetõttu nimetatakse neid esmasteks valimisteks (*first-order elections*) (1980, lk 8). Kohalike omavalitsuste ning piirkondlikud valimised on aga teisejärgulised valimised (*second-order elections*), nagu ka EP valimised. Reifi ja Schmitti (1980, lk 9) sõnutsi on suurim erinevus kahe valimistüübi vahel on see, et riigiparlamendi valimistega võrreldes on EP valimistel vähem kaalul, need on vähem otsustavad. Tõdemus, et „vähem on kaalul“, toob endaga kaasa mitmeid tagajärgi: madalam valimisaktiivsus, väike- ning uusparteide edu, rohkem rikutud hääletussedeleid ning valitsuserakondade vähene edu (1980). Et teisejärguliste valimiste puhul on vähem kaalul, ei pruugi kõik valijad nende olulisusest aru saada, mistõttu ei peeta eriti oluliseks ka valima minna. Et aga nii esmastel kui teisejärguliste valimistel osalevad ühed ja samad parteid, ei saa neid ka üksteisest eraldi võtta. Seda seetõttu, et põhiprobleemid, mis on omased esmastele valimistele, mõjutavad valimiskäitumist ka teisejärguliste valimiste puhul, kuigi teisejärgulised valimised võivad olla pealtnäha midagi muud. Valitsuse ning erakondade populaarsus suureneb küll pärast valimisi, kuid langeb pärast seda jälle. Olles jõudnud kõige madalamale tasemele ametiaja keskpaigaks, hakkab populaarsus valimiste lähenedes uuesti suurenema. See soosib opositsioonierakondi, kuid valitsuserakondi mitte.

1.3 Parteigruppide moodustamine ning saadikute hääletuskäitumine

1.3.1 Poliitiliste jõudude organiseerumine

EP-s ei moodustata fraktsioone riikide, vaid poliitiliste vaadete järgi. Seda ütleb ka EP kodukorra artikkel 32. „*Tavaliselt ei ole parlamendil vaja hinnata fraktsiooni liikmete poliitiliste vaadete sarnasust. Fraktsiooni moodustamisel käesoleva artikli alusel tunnistavad asjaomased parlamendiliikmed juba tulenevalt fraktsiooni definitsioonist, et neil on sarnased poliitilised vaated. Ainult siis, kui asjaomased parlamendiliikmed seda eitavad, peab parlament hindama, kas fraktsioon on moodustatud kooskõlas kodukorraga.*“ (Euroopa Parlament 2015). Lisaks poliitilisele vaadetele tuleb fraktsioonide loomiseks täita veel teisigi kriteeriume. Nagu ütleb parlamendi kodukord, peab fraktsiooni loomiseks parlamendiliikmed olema sinna valitud vähemalt veerandist ehk seitsmest liikmesriigist, kõige vähem võib fraktsioonis olla liikmeid 25. Kui EP ametiaja jooksul peaks mõne fraktsiooni liikmete arv langema alla kodukorras sätestatule, võib president Esimeeste Konverentsi nõusolekul lasta fraktsioonil toimida edasi kuni järgmise parlamendi avaistungini. Ka siis on fraktsioonidele ette nähtu rida nõudmisi: liikmed tulevad vähemalt viiendikust liikmesriikidest ning tegutsetud on kauem kui aasta (Euroopa Parlamend 2015). Säärane

olukord, kus erakond lagunes, sest seal lahkus üks liige, tuli möödunud aastal vastu võtta Vaba ja Otsedemokraatliku Euroopa fraktsioonil (EFDD). Et Läti oli esindatud fraktsioonis ühe liikmega, Iveta Grigule, lakkas Nigel Farage juhitud fraktsioon olemast, sest täitmata jäi kodukorra punkt, mis ütles, et parlamendiliikmed peavad tulema vähemalt seitsmest liikmesriigist. Kuna aga fraktsiooniga liitus Poola parlamendisaadik Robert Iwaszkiewicz, säilitas EFDD fraktsioon oma õigused. Fraktsioonides olla on kasulik, sest liikmelisus annab saadikutele lisameeskonna, kaetakse kontori pidamise kulud, tagatakse lisarahastus ning võimaldatakse laialdaselt oma informatsiooni levitada. Samuti on olemas esindatus Esimeeste Konverentsil, mis arutab parlamendi päevakord, lisaks õiguse olla mõne komisjoni president, raportöör ning garanteeritakse lisaaeg kõnede pidamiseks täiskogu istungitel (Benedetto 2008).

1.3.2 Erinevad grupid Euroopa parlamendis pärast 2014. aasta valimisi

EP kaheksas koosseis alustas pärast tunamulluseid valimisi tööd seitsme fraktsiooni ning ühe fraktsioonitutest parlamendiliikmetest koosneva rühmaga, kuid praeguseks on juurde lisandunud Rahvaste ja Vabaduste Euroopa fraktsioon (ENF), mis koosneb suures osas kunagistest fraktsioonitutest liikmetest.

EPP (Euroopa Rahvapartei) on parlamendi kõige suurem fraktsioon, mis sai valimiste järel 751 kohast 221. Üle-eelmise ehk 2009. aasta valimistega võrreldes on fraktsioon kaotanud 53 parlamendikohta ning 2016. aasta mai seisuga on Euroopa Rahvapartei ridades 215 liiget. Fraktsioon liigitab end paremtsentrismiks Euroopa-meelseks grupiks, kus on nii Euroopa kristlik-demokraatlikke kui ka konservatiivseid parteisid. Eestist kuulub sinna Isamaa ja Res Publica Liidu liige Tunne-Välto Kelam. Tegemist on ühe vanima Euroopa parlamendi fraktsiooniga ning suurimaga alates aastast 1999 (Euroopa Parlament 2016).

S&D (Euroopa Parlamendi Sotsiaaldemokraatide fraktsioon) sai 2014. aasta valimistel 191 kohta, mida on viis kohta vähem kui 2009. aastal. Mai seisuga oli seal liikmeid 190 ning tegemist on EPP järel tähtsusest teise fraktsiooniga Euroopa Parlamendis. Fraktsioon ühendab erinevad Euroopa sotsiaaldemokraatlikke parteisid, Eestist kuulub sinna sotsiaaldemokraatide liige Marju Lauristin. Tegemist on vanima Euroopa Parlamendi fraktsiooniga, mis oli liikmete arvult kõige suurem aastani 1999 (Euroopa Parlament 2016).

ECR (Euroopa Konservatiivid ja Reformistid) on suuruselt kolmas fraktsioon parlamendis, mis sai 2014. aastal valimistel 70 kohta. 2009. aasta valimistega võrreldes võitis fraktsioon juurde 13 kohta. Tegemist on konservatiivse ning föderaalse Euroopa ideed mitte toetava fraktsiooniga, mis oma manifestide järgi on pehmelt euroskeptiline. Fraktsioon loodi 2009. aastal valimiste järel Briti konservatiivide eestvedamisel. Mai seisuga oli fraktsioonis 73 liiget, Eesti eurosaadikutest ei kuulnud sinna mitte ükski (Euroopa Parlament 2016).

ALDE (Allianss Liberaalid ja Demokraadid Euroopa Eest) fraktsioonis oli läinud valimiste järel 67 liiget, mida oli 2009. aastaga võrreldes 16 liikme võrra vähem. Tegemist on tsentristliku, liberaalse ning Euroopa-meelse fraktsiooniga, mis ühendab erinevaid liberaalseid ning reformimeelseid Euroopa parteisid. Fraktsioon loodi pärast 2004. aasta valimisi ning kuni 2014. aastani oli ALDE Euroopa parlamendi suuruselt kolmas fraktsioon. Eesti eurosaadikutest kuulduvad siia Eesti Reformierakonna liige Kaja Kallas, Urmas Paet ning Eesti Keskerakonna liige Yana Toom. Mai seisuga oli fraktsioonis 70 liiget (Euroopa Parlament 2016).

GUE/NGL (Euroopa Ühendatud Vasakpoolsed ja Põhjala Vasak-Rohelised) fraktsioon sai 2009. aastal valimiste järel 35 kohta, viis aastat hiljem aga 17 rohkem ehk kokku 52 kohta. Tegemist on fraktsiooniga, mis koondab erinevaid Euroopa sotsialistliku või kommunistliku suunaga erakondi. GUE/NGL loodi 1995. aastal ning tegemist on parlamendi suuruselt viienda fraktsiooniga. Mai seisuga oli fraktsioonis 52 liiget, Eesti eurosaadikuid seal ei olnud (Euroopa Parlament 2016).

Rohelised/Euroopa Vabaliit (Greens/EFA) sai 2014. aasta valimiste järel parlamendis 50 kohta, mis on seitsme võrra vähem kui 2009. aastastel valimistel. Tegemist on fraktsiooniga, mis ühendab erinevaid rohelisi ning regionalistlikke parteisid, mis esinevad kodakondsuseta rahvaid, regionalistlikke ning vähemuse poliitilisi huve. Ühendus loodi 1999. aastal valimiste järel, kuhu mai seisuga kuulub 50 liiget. Eesti eurosaadikutest on roheliste ridades üksikkandidaadina parlamenti valitud Indrek Tarand (Euroopa Parlament 2016).

EFDD (Vaba ja Otsedemokraatliku Euroopa fraktsioon) sai läinud valimistel järel 48 kohta, mida on 17 koha võrra rohkem kui 2009. aastal. Tegemist on fraktsiooniga, mis pooldab demokraatlikku koostööd erinevate Euroopa riikide vahel ning on vastu eurointegratsiooni tugevnemisele ning Euroopa üliiriigi loomisele. Fraktsioon loodi algselt 2009. aastal Briti UKIP ning Itaalia Ligue du Nord liikmetest, 2014. aastal loodi grupp uuesti. Mai seisuga on seal 46 liiget, Eesti eurosaadikutest ei kuulu nende ridadesse mitte ükski (Euroopa Parlament 2016).

NI (mittefraktsioneeritud parlamendiliikmed) said läinud parlamendivalimistel 52 kohta, 2009. aastaga võrreldes kasvatasid selle rühma liikmete arv 19 võrra. Tegemist on liikmetega, kes ei ole end soovinud siduda ühegi kindla parlamendi fraktsiooniga, mistõttu on nende seas erisuguste vaadetega inimesi: kommunismist ja sotsiaalliberalismist kuni populismi, konservatismi, natsionalismi ning neonatsismi välja. 2015. aasta valimiste järel kuulusid sinna peamiselt paremäärmuslike parteide liikmed. Mai seisuga oli fraktsioneeritute liikmete ridades 15 liiget. Hetke seisuga ei kuulu nende ridadesse Eesti eurosaadikutest mitte keegi (Euroopa Parlament 2016).

ENF (Rahvaste ja Vabaduste Euroopa fraktsioon) loodi 15. juunil 2015. aastal suuremalt jaolt fraktsioneeritute parlamendiliikmetest. Tegemist on fraktsiooniga, mis koondab endasse erinevaid paremäärmuslikke Euroopa parteisid. Mai seisuga oli EP uusima ning samuti väikseima fraktsiooni liikmeid 39. Eestist ükski eurosaadik sellesse fraktsiooni ei kuulu (Euroopa Parlament 2016).

Kaheksast fraktsioonist on fraktsioonimanifestide järgi euroskeptilised neli. Treib on võrrelnud fraktsioonide manifeste ning on leidnud, et kui ECR koos GUE/NGL fraktsiooniga kuuluvad pehmete euroskeptikute hulka, siis nii EFFD jagab kõvasid euroskeptilisi väärtusi (Treib 2014). EP-s olevad fraktsioonitud saadikuid ei kuulu küll ühtegi fraktsiooni, ning nad peaksid hääletamisel olema oma valikutest vabad, on ka nemad kõvad euroskeptikud. Le Lain (2014) toob oma töös - kus ta võrdles erinevate fraktsioonide ühtsust ning nende asetust parem-vasak poliitilisel spektril - välja, et just fraktsioonitud liikmed on kõige suuremad ELi vastased.

1.3.3 Kuidas hääletavad euroskeptilised parlamendiliikmed?

EP kodukorral järgi hääletatakse erinevate eelnõude üle kolmel viisil: elektroonilisel nimelisel hääletusel (*roll-call vote*), mille põhjal on võimalik jälgida erinevate parlamendiliikmete hääletuskäitumist, elektroonilisel hääletusel, mis registreerib tulemuse ainult numbriliselt ning käte tõstmise teel (Euroopa Parlament 2016). Suurem enamus hääletusi viiakse läbi käte tõstmise teel, kus istungi president vaatab tõstetud käsi ning otsustab kas „jah“, „ei“ või „erapooletu“ on ülekaalus. Kui aga juhtub, et käte tõstmisest ei ole võimalik aru saada, milline variant on ülekaalus, korraldatakse uus hääletus, aga siis juba elektrooniline. Nimelist hääletust saavad eelnõude üle nõuda fraktsioonid ning vähemalt 40 parlamendiliiget, kusjuures kohustuslikult tuleb seda sorti hääletust kasutada ainult parlamendi komisjonidest tulnud õiglusaktide lõpphääletusel ning mittesiduvate resolutsioonide puhul seisukoha võtmiseks. Nimelised hääletused moodustavad kõikidest hääletustest umbes ühe kolmandiku ning nende arv on aastatega tõusnud – põhjenduseks tõik, et ajapikku on ka parlamendi võim suurenenud. Näiteks esimese otse valitud parlamendi koosseisu ajal (1979 – 1984) oli 884 nimelist hääletust, neljanda koosseisu ajal (1994 – 1999) 3739 ning viienda koosseisu esimesel poolel 2124 hääletust (Hix *et al* 2006). Kui rahvusparlamentides hääletavad erakonnad partei liini pidi, siis EP-s hääletatakse rohkem riigiüleste kui rahvuslike liinide järgi (Attina 1990, Raunio 1997).

Le Lain on võrrelnud erinevate fraktsioonide hääletusi ning fraktsioonisisest ühtsust EP-s. Iga fraktsiooni kohta on ta välja toonud ka kirjeldused nende hääletuskäitumise kohta (Le Lain, lk 26 – 41). Ta leidis, et kuigi GUE/NGL on hääletamisel kõikidest teiste fraktsioonidest ning rühmadest kõige ühtsem, ei ole selle fraktsiooni liikmed kõikides hääletustes siiski sama meelt. Enim läheb neile korda majanduspoliitika, avaliku korraga seotud küsimused, keskkond, immigratsioon ning sotsiaalsed probleemid. Lisaks on fraktsioon hääletamisel väga ühtne ning toetab väga neid teemasid, mis kuuluvad vasakpoolsete põhiliste poliitikavaldkondade hulka: rikkuse jaotus, valitsussektori kulud, on vastu vabaturu toimimisele tervishoius ning koondamistele. Samas toetavad nad naiste ja geide õigusi ning toonib annab rassismivastane muster (Le Lain, lk 26). Uurimusest tuleb veel välja, et Euroopa vasakpoolsed on vastu erinevatele rahvusvahelistele

organisatsioonidele, mida tihti nähakse kas liiga kapitalistlikena või USA-meelsetena. Le Laini sõnusi ollakse vasakpoolsete seas suurel määral vastu näiteks ka Rahvusvahelise Valuutafondi sekkumisele Euroopa kriisidesse või näiteks sanktsioonidele Venemaa vastu. Teisalt paistab välja ka GUE/NLG tugev demokraatiameelne pool: toetavad ELi aluslepingute ratifitseerimist referendumitel ning õigust igal liikmesriigil vetostada lepingumuudatusi. Uimastipoliitikas aga on fraktsioon lõhenenud, näiteks kanepi legaliseerimises. Kuigi GUE/NGL on väga suur toetus vasakpoolsete poliitikate seas, on nad lõhestunud ELi kasude suhtes, mistõttu on fraktsioon nii euroskeptiline kui ka reformistlik. Seevastu EFDD on EP kõige vähem ühtsem ning kõige suuremaarvulisem euroskeptilisem fraktsioon (Le Lain, lk 38). Fraktsioon on enamasti vastu eurole ning soovib, et ELi lepingute üle hääletatakse referendumitel ning rahvusparlamentides. Teisalt ei ole fraktsioon ühisel meelel tööliste vaba liikumise suhtes ning ressursside jagamisel Euroopa tasandil. Majandusküsimustes ollakse paremtsentrismlik, näiteks toetatakse seda, et avaliku sektori töötajate arvu tuleb vähendada. Vastu aga ollakse vabaturu toimimisele tervishoius. Le Lain toob välja, et kui sotsiaalküsimustes ollakse pigem tsentrismlikud, siis kõige enam ollakse ühel meelel avaliku korra, samuti immigratsiooni küsimustes. Ühtne seisukoht keskkonna küsimustes puudub. EFDD on kõige euroskeptilisem fraktsioon EP-s, mida näitab ka see, et fraktsioon on vastu ELi toimimisele, samas ei ole neil välja kujunenud seisukohta, milline peaks ELi tulevik olema (Le Lain, lk 39). ECR fraktsioon on EFDD järel teise väikseima ühtsusega grupp parlamendis – tegemist on mõõdukalt euroskeptilise fraktsiooniga. Suurem enamus fraktsioonis olevatest parteidest ei ole vastu ELi liikmelisusele, samas ollakse arvamisel, et integratsioon on läinud liiga kaugemale. Fraktsioon toetab iga liikmesriigi õigust vetostada lepingumuudatusi, vastu ollakse ELi ühisele välispoliitikale. Majandusküsimustes on fraktsioonis vähene ühtsus, lõhestunud ollakse avaliku sektori töötajate vähendamises, valitsussektori eelarves, tervishoiusüsteemi liberaliseerimises, euro küsimuses ning ressursside ümberjaotamisel rikkast regioonidest vaestesse (Le Lain, lk 37). Ka avaliku korra küsimustes ollakse lõhenenud ehk kui enamus liikmeid on vastu kodanikuõiguste või kodanike privaatsuse piiramisele, õigustavad osad selle vajalikkust. Lõhenenud ollakse ka vangistuse alternatiivsetes meetmetes, vähem aga sotsiaalküsimustes: enamus liikmeid on vastu samasooliste abielule, samuti abordile. Enim ollakse ühisel meelel immigratsiooni ning keskkonna küsimustes, näiteks nõustutakse, et immigrandid peavad kohanduma sihtriigiga ja rohkem toetatakse kasvu kui keskkonnakaitset. Suurem enamus EFDD liikmeid on vastu töötajate vaba liikumise piiramisele ELis (2014). Fraktsioonitutel liikmetel on ELi skaalal suur ühtsus. Tegemist on parlamendi kõige suuremate euroskeptikutega: nende arvates on EL olnud halb asi ning integratsioon on arenenud liiga palju. Sarnaselt teiste euroskeptiliste fraktsioonidega on fraktsioonitud parlamendiliikmed vastu eurole, soovivad liikmesriikidele anda EL lepingute vetoõigust, ei taha lubada ELil laenata raha (Le Lain, lk 40). On vastu ELi ühisele välispoliitikale,

samuti ressursside jaotamisele Euroopa tasandil, lisaks soovivad piirata töötajate vaba liikumist. Majandusküsimustes ei ole grupp ühtne: ollakse eriarvamusel vabaturu konkurentsivõime tervishoiusüsteemis, pankade riigistamises, töötajate kaitsmises, kodanike õiguste piiramises. Vähe ollakse ühtsed avaliku korra küsimustes, samas ollakse vastu vangistuse alternatiivsetele võimalustele. Väga ühtsed ollakse immigratsiooniküsimuste vastasuses, töötajate vabas liikumises ELis ning islamiusu vastu. Samas toetatakse immigrantide integratsiooni ning ollakse küllaltki palju vastu keskkonna poliitikates ning sotsiaalküsimustest. Fraktsioonitud liikmed on vastu samasooliste abieludele, kanepi legaliseerimisele ning soovivad piirata aborti. Le Lain toob välja, et kuigi fraktsioonitud liikmed võivad oma hääletuskäitumises olla vabad, käituvad nad justkui fraktsioon, mis on väga üheselt vastu ELile – see teeb neist ka tugevad euroskeptikud (Le Lain, lk 41). ENF fraktsioon on EP kõige noorem ning see loodi 2015. aastal. Fraktsioon koosneb peamiselt kunagistest fraktsioonitutest liikmetest. Oma fraktsiooni põhikirja järgi (2016) lükkavad nad tagasi igasuguse mineviku, oleviku ja tuleviku kuuluvuse, seose või sümpaatia mõnda autoritaarsesse või totalitaarsesse projekti. Fraktsioon on vastu supranatsionaalse riigi või mudeli poliitilisele tekkimisele, mistõttu vastumeelsus igasuguse riikliku suveräänsuse ülekandumine supranatsionaalsele organistele ja/või ELi institutsioonidele on üks põhilisemaid ENF liikmete aluspõhimõtteid. Fraktsiooni liikmed toetavad õigust kontrollida, reguleerida immigratsiooni, samuti kaitseb ENF õigusi, mis aitavad kaitsta liikmesriikide erilise majanduslikke, sotsiaalseid, kultuurilisi ja territoriaalseid mudeleid. Nii erakonnad kui ka üksikud liikmed, kes on osa ENF fraktsioonist, kaitsevad isikuvabadusi, samuti sõna- ning digitaalvabadust.

EP erinevates fraktsioonides olevate euroskeptikutega tehtud intervjuude põhjal on selgunud, et ELi suhtes kriitiliselt meelestatud parlamendisaadikuid saab jagada nelja erinevasse tüüpi (Brack, Costa 2009, lk 256):

- „*anti-EL*“ *saadik kritiseerib nii Euroopa integratsiooni projekti kui selle rakendamist*
- „*minimalist*“ *ei ole põhimõtteliselt küll Euroopa projekti vastu, kuid kritiseerib selle praegust arengut*
- „*reformist*“ *on mõõdukalt kriitiline projekti ning Euroopa Liidu töömeetodite suhtes, aga tahab neid ka reformida*
- „*alistunud*“ *on täielikult vastu Euroopa integratsiooni põhimõttele ning pooldab riiklikku suveräänsust. Sellisel saadikul on mõõdukas arusaama Euroopa Liidu töötamisest*

Lisaks EP euroskeptiliste liikmetega tehtud intervjuudele on analüüsitud ka nende tegevusi ning hääletamiskäitumist. Seesugusest võrdlusest on selgunud neli euroskeptiliste parlamendisaadikute rollide ideaaltüüpi: „*kõnepidaja*“, „*puuduja*“, „*pragmaatik*“ ning „*sotsialiseeritud*“ (Brack, Costa

2009). „Kõnepidaja“ levitab informatsiooni ning osaleb aktiivselt avalikel kõnepidamistel, kuid ei osale EP debattides. Sellist tüüpi saadik ei ole kirjutanud ühtegi raportit ning sageli ei istu ka komisjonides. On vastu peaaegu kõikidele esitatud tekstidele ning keelduvad osa võtmast hääletamisest, välja arvatud nendest, kus esitatakse umbusaldusavaldusi. Parlamendi tegevusele lisaks peab ta oluliseks riiklikku tasandit, kus tema arvates on ta kohustuseks rääkida elanikkonnale kõikidest EL tasemel tehtud otsustest ja nende negatiivsetest tagajärgedest. Selliste parlamendisaadikute hulka kuuluvad liikmed IND/DEM (EFDD järglane) fraktsioonist ning fraktsioneeritud liikmed (Brack, Costa 2009, lk 261-262).

„Puuduja“ puhul saab eristada kolme kategooriat. Esimene on „aktivist-puuduja“, kelle eesmärgiks on avaldada oma meelsust nii EL-i integratsiooniprotsessi, selle töömeetodite kui ka poliitiliste valikute suhtes. „Oportunism-puuduja“ ei ole huvitatud poliitika tegemisest, kuid talle läheb korda saadikustaatusena kaasnevad hüved. Vahetevahel võtab osa parlamendi istungitest ning kohtumistest vältimaks rahalisi sanktsioone. Peaaegu mitte iial ei osale ta komisjonides või delegatsioonides kohtumistel. Fraktsiooni kuuluv saadik ei võta osa ka poliitiliste gruppide kohtumistest. Kolmandaks tüübiks on „utilitaarne-puuduja“, kelle osalemine Euroopa valimistel on seotud riiklike poliitikatoimingutega. Huvipuudus Euroopa teemade vastu ühendab teda „minimalistidega“, samas tugev vastasus on sarnane „anti-EL“ saadikuga. Säärane saadik kuulub peamiselt IND/DEM (EFDD järglane) fraktsiooni, ka fraktsioonita liikmete ridadesse (Brack, Costa 2009, lk 262-263).

„Pragmaatiline“ saadik soovib palju tähelepanu. Tema eesmärkide hulka ei kuulu EP funktsioonide halvamine või Euroopa poliitilise süsteemi kahjustamine, vaid ta kasutab oma võimu kontrollimaks ja muutmaks Komisjon või Nõukogu. Tal on teiste saadikutega head suhted ning on tihti aktiivsed täiskogu istungitel, komisjonide või gruppide kohtumistel. Teda iseloomustab aktiivsus riiklikus poliitikas ning peab oluliseks hoida kodanikke oma tegevustega kursis. Erinevalt „oraatorist“ järgib ta parlamendi reegleid ning käitumiskodeksit. „Alistunud“ saadikuga ühendab teda eesmärk EP tegevuses kaasa luua. Samas võib neid võrrelda ka „minimalist“-tüübiga, kes ei pea väga tõenäoliseks EL-i reformimise võimalikkust. Säärane euroskeptik võib kuuluda Green/EFA, GUE/NGL fraktsioonidesse (Brack, Costa 2009, lk 263-265).

„Sotsialiseeritud“ saadik on kasu saamise eesmärgil valmis tegema kompromisse. Vastupidiselt „oraatorile“, kes ei taha parlamendi tegevusest osa võtta, on „sotsialiseeritud“ saadikutel konservatiivsem seisukoht. Oma nägemuste kaitsmiseks tahab ta, et teda võetaks tavalise parlamendiliikmetena, mistõttu pole ka erand, et ta raporteid kirjutab. Siiski on „sotsialiseeritud“ ning Euroopa-meelse saadiku vahel väike erinevus: ta ei varja oma skeptilisust. Vastupidiselt mõnele teisele euroskeptilisele parlamendisaadikule ei soovi „sotsialiseeritud“ saadikud enda koduriigi lahkumist EL-ist, sest peab Euroopa institutsioonide tööd rahuldavaks. „Sotsialiseerunud“

saadik kuulub peamiselt suurematesse poliitilistesse fraktsioonidesse, mistõttu saavad nad oma tegemistes efektiivsemad olla (Brack, Costa 2009, lk 265-267).

Kuigi euroskeptikud saavutavad EP valimistel edu, ei ole neil palju jõudu parlamendi tegevuse halvamiseks. See puudutab eriti kõvasid euroskeptikuid ning sellele on olemas neli põhjust (Benedetto 2010, lk 131):

- Peamiselt kõva tüüpi euroskeptikud moodustavad kogu Euroopa Parlamendi liikmete arvust väikese osa.
- Tegemist on heterogeensete euroskeptikutega ning nad on jagunenud laiali poliitilise spektri vasakule kui paremale poole.
- Euroopa Parlamenti valitsev suur koalitsioon välistab võimaluse, et suured fraktsioonid peaksid hakkama euroskeptikutega ühist keelt leidma.
- Osad parempoolsed parteid ei pea end Euroopa Liidu vastasteks jõududeks ning seega ei võta endale rolli protesteerida parlamendis Euroopa Liidu vastu.

II Uurimisküsimused, andmed ning analüüs

2.1 Uurimisküsimused

Käesolev magistritöö uurib 2014. aasta kevadel valitud EP euroskeptiliste fraktsioonide või fraktsioonitute parlamendiliikmete hääletuskäitumist ning neid temaatikaid, mida kõige rohkem toetatakse või vastupidi. Võimalike vastuste ning mustrite välja selgitamiseks on püstitatud kaks uurimisküsimust:

Kuivõrd erinevad EP euroskeptilised liikmed oma hääletamiskäitumise poolest täiskogust?

Milliste poliitikavaldkondade poolt ning vastu euroskeptikud EP-s kõige meelsamini hääletavad?

2.2 Andmed

Hääletusandmete saamiseks, mille põhjal vastatakse uurimisküsimustele ning analüüsitakse neid, kasutatakse sõltumatut EP täiskogu hääletustulemusi kajastavat portaali www.votewatch.eu, mis ei saa finantsilist toetust ühelgi poliitiliselt organisatsioonilt. Tegemist on juhtiva rahvusvahelise mittetulundusühinguga, mis jälgib EP poliitikute hääletusi. VoteWatch Europe loodi 2009. aastal mõttega pakkuda laiemale avalikkusele paremat ettekujutust ELi erinevatest poliitikatest nii hääletustulemuste kui ka erinevate analüüside kaudu. Veebilehelt on võimalik jälgida Euroopa Parlamendi, Euroopa liidu Nõukogu tegemisi, leiab hääletusandmed nii fraktsioonide kui ka üksikliikmete kohta, kajastatud on saadikute hääletusaktiivsust, aga ka fraktsioonide ühtsust. Veebileht on saadaval ainult inglise keeles, samas keeles on ka uurimustulemused ning kommentaarid.

Käesolevas magistritöös on kasutatud ainult lõplikule hääletusele läinud eelnõude nimelisi (*roll-call*) hääletustulemusi. Tööst on välja jäetud muudatusettepanekute hääletused, sest need ei näita, milline on fraktsioonide ning rühmade positsioon tervele eelnõule. Uuritud on nende eelnõude nimelisi hääletusi, mille üle hääletati täiskogul ajavahemikus 16. juuli 2014 kuni 09. juuli 2015. Aasta jooksul leidis aset 20 täiskogu istungit, millest kaheksa peeti Brüsselis ning 12 Strasbourgis.

2.3 Metodoloogia ja valim

Kokku kodeeriti „Jah“, „Ei“, „Erapooletu“ tunnustega eelnõude hääletusi aasta jooksul 304, millest 287 võttis täiskogu vastu ning 17 lükkas tagasi. Eelnõud pärinesid 20 erinevast EP komisjonist. Kodeeritud tunnuseid on omavahel ritta seotud nii eelnõude järgi, mille täiskogu heaks kiitis, kui ka tagasi lükkas. Tööks vajalik valim 304 hääletust on piisavalt suur, et erinevaid fraktsioone ning gruppe võrrelda ning järeldusi teha.

Tabelist 1 on näha, et analüüsiperioodiks olnud aasta jooksul hääletati EP täiskogul kõige enam eelarve, eelarve kontrolli, välisasjade ning õiguse komisjoni eelnõusid. Neist komisjonidest tulnud

eelnõude hääletused olid rohkem kui pool täiskogu kõikidest hääletusest. Teiste komisjonide eelnõude arv jäi tagasihoidlikumaks. Palju eelnõusid tuli hääletusele keskkonna, rahvatervise ja toiduohutuse, rahvusvahelise kaubanduse, kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade, tööstus, teadus ja energeetika ning kalanduse komisjonidest. Seevastu kõige vähem hääletati istungitel transpordi ja turismi, regionaalarengu, naiste õiguste ja soolise võrdsuslikkuse ning petitsioonide komisjoni kuuluvate eelnõude üle. Tabelist näeb, et enim tegeles parlament finantsilise poolega – seda võib ka loogiliseks pidada, sest 2014. aastal oli käivitumas ELi uus mitmeaastane finantsraamistik ning erinevad otsused vajasisid hääletamist.

Tabel 1. Euroopa Parlamendi täiskogul hääletatud komisjonide eelnõude arv

Euroopa Parlamendi komisjon	Eelnõud
Eelarve	55
Eelarve kontroll	55
Välisasjad	52
Õigus	33
Majandus ja rahandus	17
Keskkond, rahvatervis, toiduohutus	13
Rahvusvaheline kaubandus	13
Kodanikuvabadused, justiits- ja siseasjad	9
Tööstus, teadusuuring ja energeetika	9
Tööhõive ja sotsiaalvaldkond	9
Kalandus	8
Põhiseadus	7
Areng	6
Siseturg ja tarbijakaitse	4
Põllumajandus ja maaelu areng	4
Kultuur ja haridus	3
Naiste õigused ja sooline võrdsuslikkus	2
Regionaalareng	2
Transport ja turism	2
Petitsioonid	1
KOKKU	304

Allikas: www.votewatch.eu

EP täiskogul hääletamisel olnud 304 eelnõust hääletati 284 poolt ning 17 eelnõu vastu. Tabel 2 näitab vastuvõetud eelnõusid, millest kõige enam oli eelarve ning eelarve kontrolli (näiteks ELi 2015. aasta üldelarve, pettusevastane võitlus, juhised 2016. aasta eelarve jaoks ja muud), välisasjade (näiteks assotsiatsioonilepingud erinevate Euroopa riikidega, Palestiina riikluse tunnustamine ning teised konfliktid juhtumid maailmas, mida EP taunis) ning õiguse (näiteks

erinevate riikide ühinemine 1980. aasta Haagi konventsiooniga, mis käsitleb tsiviilõiguse kohaldamist rahvusvahelise lapseröövi korral, eelnõu ühtsete impordi eeskirjade kohta, Türgist tulevate põllumajandussaaduste import ELi) komisjonide omasid. Kõige väiksem oli petitsioone (2013. aasta Ombudsmani aasta raport), põhiseadust (maksu küsimustega tegeleva komisjoni loomine, Euroopa Pettusevastase Ameti 2014. aasta raport) ja naiste õigusi ja soolist võrdõiguslikkust (naiste ja meeste võrdõiguslikkuse areng ELis 2013. aastal, ELi naiste ja meeste võrdõiguslikkuse strateegia pärast 2015. aastat) puudutavate eelnõude osakaal. Palju eelnõusid tuli hääletusele ka majanduse ja rahanduse; keskkonna, rahvatervise ja toiduohutuse; rahvusvahelise kaubanduse; kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade; tööhõive ja sotsiaalvaldkonna ning kalanduse komisjonidest.

Tabel 2. Euroopa Parlamendis täiskogul vastu võetud komisjonide eelnõude arv

Euroopa Parlamendi komisjon	Eelnõud
Eelarve	54
Eelarve kontroll	53
Välisasjad	47
Õigus	33
Majandus ja rahandus	17
Rahvusvaheline kaubandus	12
Keskkond, rahvatervis, toiduohutus	11
Kodanikuvabadused, sise- ja justiitsasjad	9
Tööhõive ja sotsiaalvaldkond	9
Kalandus	8
Tööstus, teadusuuring ja energia	7
Areng	6
Põllumajandus ja maaelu areng	4
Kultuur ja haridus	3
Naiste õigused ja sooline võrdõiguslikkus	2
Põhiseadus	2
Regionaalareng	2
Siseturg ja tarbijakaitse	2
Transport ja turism	2
Petitsioonid	1
KOKKU	284

Allikas: www.votewatch.eu

Kõige enam (Tabel 3) lükati täiskogul tagasi parlamendi põhiseaduse (näiteks Euroopa Komisjoni (EK) umbusaldusavaldus ja erinevate parlamendifraktsioonid resolutsioonid 2015. aasta EK tööprogrammi kohta) ning välisasjade (näiteks EPP ja ECR fraktsiooni ühisresolutsioon, mis on

seotud Paraguay laste raseduse õiguslike aspektidega või GUE/NGL fraktsiooni resolutsioon Israeli-Palestiina suhete kohta pärast sõda ning ELi rollist selles) komisjonist tulnud eelnõusid. Kõige vähem lükati tagasi eelarve (üldiste tariifsete soodustuste kava kohaldamine) ning tööstus, teadusuuringu ja energeetika (Euroopa energiaturvalisuse strateegia) komisjoni eelnõusid.

Tabel 3. Euroopa Parlamendi täiskogul tagasilükatud komisjonide eelnõude arv

Euroopa Parlamendi komisjon	Eelnõud
Põhiseadus	5
Välisasjad	4
Eelarve kontroll	2
Keskkond, rahvatervis, toiduohutus	2
Siseturg ja tarbijakaitse	2
Eelarve	1
Tööstus, teadusuuring ja energeetika	1
KOKKU	17

Allikas: www.votewatch.eu

III Empiiriline analüüs

3.1 Täiskogul olnud eelnõude hääletus

Kui vaadata mismoodi hääletasid euroskeptilised parlamendijõud erinevatest komisjonidest tulnud eelnõude üle oma fraktsiooni, rühma siseselt, näeb, et rohkem oldi erinevate täiskogul hääletatud eelnõude vastu kui poolt. Tabel 4 näitab, et erinevaid eelnõusid hääletas enim vastu EFDD fraktsiooni liikmed ning fraktsioonituid euroskeptikuid koondav NI rühm. Konservatiivid ECR fraktsioonist ning vasakpoolsed GUE/NGL grupist olid enamike eelnõude poolt, kusjuures just vasakpoolsed hääletustulemused peegeldavad kõige enam täiskogu üldist tulemust. Teistest vähem hääletas eelnõusid kunagistest fraktsioonitutest liikmetest koosnev ENF fraktsioon. See on ka mõistetav, sest fraktsioon loodi 2015. aasta juunis ning käesolev töö keskendub ainult ühe aasta hääletustulemustele alates 2014. aasta kevadest. Erinevalt fraktsioonitutest liikmetest hääletasid nemad enamike eelnõude poolt, kuigi vahed erinevate seisukohtade vahel ei ole väga suured. Et nii mitmegi eelnõu hääletusel andsid euroskeptikud oma fraktsiooni, rühma siseselt samale resolutsioonile võrdsel hulgal hääli, on tabelisse ära märgitud kõik vastused ning seda on tähistatud tärniga.

Tabel 4. Euroskeptikute häälte arv täiskogul vastuvõetud 287 eelnõule

Fraktsioon	Poolt	Vastu	Erapooletu
ECR	160	117	10
GUE/NGL	190	60	37
EFDD	73*	195*	28*
NI	80*	166*	44*
ENF	23*	19*	7*
KOKKU	520	557	130

Allikas: www.votewatch.eu

*üks või mitu eelnõud, mis said erinevates kategooriates sama palju hääli

Tabel 5 näitab euroskeptikute eelnõude hääletust, mis täiskogu poolt tagasi lükati. Ka siin on näha, et enim oli täiskoguga ühel meelel konservatiivid ECR fraktsioonist. Nii GUE/NGL, EFDD fraktsioonid ning NI rühm hääletas võrdselt erinevate eelnõude poolt ja vastu. Kõige enam jäid hääletusel erapooletus vasakpoolsed GUE/NGL ning kõvad euroskeptikud EFDD fraktsioonist. Vastupidiselt täiskogul vastu võetud eelnõudega ei olnud siin ühtegi resolutsiooni, mida fraktsioonide ning rühmade siseselt oleks võrdselt hääli saanud.

Tabel 5. Euroskeptikute hääle arv täiskogul tagasi lükatud 17 eelnõudele

Fraktsioon	Poolt	Vastu	Erapooletu
ECR	5	10	2
GUE/NGL	7	7	3
EFDD	7	7	3
NI	8	8	1
ENF	0	0	0
KOKKU	27	32	9

Allikas: www.votewatch.eu

Erinevad parlamenti kuuluvad euroskeptilised fraktsioonid ning fraktsioonitud parlamendiliikmed hääletasid täiskogul nii vastuvõetud kui tagasilükatud eelnõude üle erinevalt. Järgnevalt analüüsitakse, milliste ning kui paljude eelnõude poolt, vastu või erapooletult iga euroskeptiline fraktsioon või fraktsioonitute liikmete rühm hääletas. Näiteks kui ECR fraktsiooni liikmed on ühe eelarve komisjoni eelnõu üle hääletanud rohkem poolt kui vastu või jäänud erapooletuks, on eelnõud loetud toetatuks. Ja kui samal hääletusel on näiteks GUE/NGL liikmetest on samuti enamus poolt hääletatud, loetakse eelnõu toetatuks. Sellest tulenevalt on ka poolthääle arvud suured.

Kõikide euroskeptilised fraktsioonide ning rühmade omavahelise hääletuse võrdlusest selgub, et (Tabel 6) kõige enam toetati täiskogu hääletusel eelarve (näiteks ELi solidaarsusfond katastroofis kannatanud regioonidele, erinevad avaldused Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondile, mitmeaastase finantsraamistiku muutmissetepanekud aastateks 2014 – 2020), õiguse (näiteks stabiliseerimis- ja assotsiatsioonileping erinevate Euroopa riikidega), välisasjade (näiteks Boko Harami rünnakud Nigeerias, 43 õppiva õpilase kadumine Mehhikos, Raif Badawi juhtum Saudia Araabias) ning eelarve kontrolli (eelnõud Euroopa Ülemkogu ja Nõukogu 2012. aasta eelarve täitmise kohta, raport 2013. aasta ELi finantsiliste huvide kaitsmise kohta, aruanded erinevate Euroopa institutsioonide kohta) komisjonist tulnud eelnõusid – neid oli hääletusel ka kõige enam. Ehkki eelarve kontrolli eelnõusid oli hääletusel rohkem kui õiguse või välisasjade omasid, on just viimaste komisjonidest tulnud eelnõude poolt rohkem hääletatud. Põhjuseks võib olla eelarve kontrolli temaatika vastuolulisus, näiteks erinevate ühissettevõtete loomine ning ELi uue finantsraamistiku algus. Kõige vähem hääletati nende eelnõude poolt, mida täiskogu hääletusel ka kõige vähem oli.

Tabel 6. Eelnõude arv, mis kiideti heaks euroskeptikute poolt

Euroopa Parlamendi komisjon	Poolt
Eelarve	97
Õigus	91
Välisasjad	86
Eelarve kontroll	67
Rahvusvaheline kaubandus	22
Kalandus	21
Keskkond, rahvatervis, toiduohutus	20
Tööstus, teadusuuring ja energeetika	20
Tööhõive ja sotsiaalvaldkond	19
Majandus ja rahandus	17
Kodanikuvabadused, sise- ja justiitsasjad	13
Põllumajandus ja maaelu areng	9
Põhiseadus	8
Areng	7
Kultuur ja haridus	4
Transport ja turism	4
Regionaalareng	4
Naiste õigused ja sooline võrdsuslikkus	2
Petitsioonid	2
Siseturg ja tarbijakaitse	2
KOKKU	515

Allikas: www.votewatch.eu

Euroskeptiliste fraktsioonide ning liikmete poolt maha hääletatud (Tabel 7) eelnõudest oli kõige rohkem seotud eelarve kontrolli (näiteks EUROTOMi 2013. aasta eelarvele heakskiidu andmine, CEPOL 2013. aasta eelarvele heakskiidu andmine), eelarve (näiteks 2016. aasta eelarve, 2015. aasta ELi üldeelarve) ning välisasjade (näiteks olukord Ukrainas, assotsiatsioonileping ELi ja Moldova Vabariigi vahel) komisjoniga. Palju hääletati ka õiguse, majanduse ja rahanduse komisjoni eelnõude üle. Ülejäänud parlamendi komisjonide eelnõud kogusid tunduvalt vähem hääli. Tabelist näeb, et näiteks petitsioonide ning põhiseaduse komisjonide eelnõude vastu ei hääletanud ükski euroskeptiline parlamendijõud. Nendest komisjonidest tulnud eelnõusid oli hääletusel ka kõige vähem.

Tabel 7. Eelnõude arv, mis kiideti heaks täiskogul, aga euroskeptikute seas hääletati maha

Euroopa Parlamendi komisjon	Vastu
Eelarve kontroll	132
Eelarve	106
Välisasjad	75
Õigus	47
Majandus ja rahandus	43
Rahvusvaheline kaubandus	25
Keskkond, rahvatervis, toiduohutus	22
Tööhõive ja sotsiaalvaldkond	20
Kodanikuvabadused, sise- ja justiitsasjad	16
Tööstus, teadusuuring ja energeetika	13
Kalandus	11
Areng	9
Põllumajandus ja maaelu areng	8
Kultuur ja haridus	7
Naiste õigused ja sooline võrdõiguslikkus	5
Siseturg ja tarbijakaitse	5
Transport ja turism	4
Regionaalareng	3
Petitsioonid	0
Põhiseadus	0
KOKKU	551

Allikas: www.votewatch.eu

Erapooletuks jäid euroskeptikud (Tabel 8) nende 124 täiskogul vastu võetud eelnõu puhul, mis olid seotud välisasjade (näiteks maailma 2013. aasta inimõiguste ja demokraatia raport ning ELi roll selles, 2014. aasta Türgi eduaruanne) ning eelarve komisjonidega. Samas petitsiooni komisjoni eelarve puhul, mida oli täpselt üks, ei jäänud keegi hääletamisel erapooletuks.

Tabel 8. Eelnõude arv, mis kiideti heaks täiskogul, aga euroskeptikute jäid erapooletuks

Euroopa Parlamendi komisjon	Erapooletu
Välisasjad	31
Eelarve	21
Eelarve kontroll	13
Majandus ja rahandus	12
Õigus	8
Kodanikuvabadused, sise- ja justiitsasjad	7
Rahvusvaheline kaubandus	7
Keskkond, rahvatervis, toiduohutus	5
Areng	4
Kalandus	3
Põhiseadus	2
Põllumajandus ja maaelu areng	2
Tööhõive ja sotsiaalvaldkond	2
Tööstus, teadusuuring ja energeetika	2
Kultuur ja haridus	1
Naiste õigused ja sooline võrdsuslikkus	1
Regionaalareng	1
Siseturg ja tarbijakaitse	1
Transport ja turism	1
Petitsioonid	0
KOKKU	124

Allikas: www.votewatch.eu

Komisjonide eelnõusid, mis täiskogu poolt tagasi lükati oli 17 ning need olid seitsme erineva komisjoni omad - kokku 26 poolt- ja 34 vastuhäält ning üheksal juhul jäadi erapooletuks. Euroskeptilised fraktsioonide ning fraktsioonitute parlamendiliikmete hääletuse võrdlusest selgub (Tabel 9), et täiskoguga oldi sama meelt ehk tagasi lükati kõige enam põhiseaduse, välisasjade ning siseturu ja tarbijakaitse komisjonist tulnud eelnõusid. Osade eelnõude poolt ei olnud keegi.

Tabel 9. Täiskogu poolt tagasi lükatud eelnõude arv, mis euroskeptikute poolt heaks kiideti

Euroopa Parlamendi komisjon	Poolt
Põhiseadus	8
Välisasjad	8
Siseturg ja tarbijakaitse	6
Keskkond, rahvatervis, toiduohutus	2
Eelarve kontroll	2
Eelarve	0
Tööstus, teadusuuring ja energeetika	0
KOKKU	26

Allikas: www.votewatch.eu

Kõige enam lükkasid euroskeptikud tagasi (Tabel 10) neid täiskogu poolt heaks kiidetud eelnõusid, mis olid seotud põhiseaduse (näiteks komisjoni umbusaldusavaldus) ja välisasjade (näiteks kristlaste tagakiusamine maailma erinevais paigus, peamiselt seotud Keenia juhtumiga) komisjonidega. Teiste komisjonide eelnõud sai üsnagi võrdsel arvul hääli ning näiteks eelarve kontrolli komisjoni eelnõude vastu ei hääletanud ükski euroskeptiline parlamendijõud.

Tabel 10. Nii täiskogu kui ka euroskeptikute poolt tagasi lükatud eelnõude arv

Euroopa Parlamendi komisjon	Vastu
Põhiseadus	13
Välisasjad	8
Keskkond, rahvatervis, toiduohutus	4
Tööstus, teadusuuring ja energia	4
Eelarve	3
Siseturg ja tarbijakaitse	2
Eelarve kontroll	0
KOKKU	34

Allikas: www.votewatch.eu

Kõige enam jääd erapooletuks (Tabel 11) põhiseaduse (näiteks nii mõnigi fraktsioon jäi erapooletuks komisjoni umbusaldusavalduse hääletusel või EFDD-poolse komisjoni 2015. aasta tööprogrammi hääletusel) komisjonist tulnud eelnõude hääletusel, järgnesid keskkonna, rahvatervise, toiduohutuse, eelarve ja välisasjade komisjonid. Nii eelarve, siseturu ja tarbijakaitse ning tööstus, teadusuuringu ja energia komisjoni eelnõude suhtes ei jäänud ükski euroskeptiline parlamendivõim erapooletuks.

Tabel 11. Täiskogu poolt tagasi lükatud eelnõude arv, mille puhul jäid euroskeptikud erapooletuks

Euroopa Parlamendi komisjon	Erapooletu
Põhiseadus	5
Keskkond, rahvatervis, toiduohutus	2
Eelarve	1
Välisasjad	1
Eelarve	0
Siseturg ja tarbijakaitse	0
Tööstus, teadusuuring ja energia	0
KOKKU	9

Allikas: www.votewatch.eu

3.2 Euroskeptiliste gruppide individuaalne hääletamine

Selles osas antakse ülevaade, kuidas täiskogu hääletusel vastu võetud või tagasi lükatud EP erinevate komisjonide eelnõusid euroskeptilised fraktsioonid ning fraktsioonitud parlamendiliikmed hääletasid.

Kõige enam (Tabel 12) hääletati täiskogul EP eelarvekomisjonist tulnud eelnõude üle, mida oli kokku 54. Täiskogu saalis kiideti kõik eelnõud heaks, kuid euroskeptilised fraktsioonid ning fraktsioonitud liikmed hääletasid oma rühmade siseselt enamus eelnõusid maha. Kui ECR ja EFDD fraktsioonid olid suurema osa eelnõude vastu, siis GUE/NGL ning NI olid enamike eelnõude poolt. Tabelist näeb, et muidu erinevatel hääletustel ühel meelel olevad EFDD fraktsioon ning NI rühm on eelarve komisjoni puhul vägagi erinevalt hääletanud. Oli ka eelnõusid, mille suhtes jäi grupid erapooletuks, kuid neid ei olnud märkimisväärselt.

Tabel 12. Täiskogu poolt vastu võetud eelnõude hääletus

EELARVE			
Fraktsioon	Poolt	Vastu	Erapooletu
ECR	14	40	0
GUE/NGL	43	1	10
EFDD	6	46	2
ENF	2	3	3
NI	32	16	6

Allikas: www.votewatch.eu

Järgmisena hääletati (Tabel 13) kõige enam eelarve komisjonist tulnud eelnõude üle, mida oli 53. GUE/NGL oli ainukene EP euroskeptikutest koosnev grupp, mis hääletas peaaegu kõikide eelnõude poolt. Seevastu nii ECR, EFDD fraktsioon kui ka fraktsioonitud liikmed hääletasid enamasti eelarve kontrolli komisjoni eelnõude vastu. Näiteks ei läinud neile korda hääletus Ukraina olukorrast, ELi ja Ukraina assotsiatsioonileping, ELi ja Moldova Vabariigi assotsiatsioonileping, Israeli ja Palestiina suhted pärast Gaza sõda. Vastupidiselt täiskogule, kes hääletas üldtulemusena eelnõude poolt, hääletasid tabelis olnud suuresti nende vastu.

Tabel 13. Täiskogul vastu võetud eelnõude hääletus

EELARVE KONTROLL			
Fraktsioon	Poolt	Vastu	Erapooletu
ECR	7	46	0
GUE/NGL	48	5	0
EFDD	7	39	7
ENF	0	0	0
NI	5	42	6

Allikas: www.votewatch.eu

Väliskomisjoni eelnõusid (Tabel 14) oli täiskoguse hääletusel kokku 48. ECR hääletas enamike eelnõude poolt, fraktsioonitud liikmed aga enamike eelnõude vastu. Tuleb märkida, et nelja eelnõu hääletusel (kahe kristliku pastori olukord Sudaanis, Nabeel Rajaabi juhtum Bahreinis, kahe inimõiguste aktivisti kinnipidamine Kongo Demokraatlikus Vabariigis ning MTÜ-de ja ametiühingute seaduseelnõud Kambodžas) jätsid fraktsioonitud liikmed oma otsustamisõiguse kasutamata. Nii GUE/NGL kui EFDD fraktsioonid hääletasid erinevate eelnõude üle küllaltki sarnaselt. Välisasjade hääletusel nõustusid euroskeptikud täiskogu hääletustulemusega ehk oma hääli andi enamike eelnõude poolt.

Tabel 14. Täiskogul vastu võetud eelnõude hääletus

VÄLISASJAD			
Fraktsioon	Poolt	Vastu	Erapooletu
ECR	35	9	4
GUE/NGL	20	20	8
EFDD	15*	23*	11
ENF	6*	4	1*
NI	10	27	7

Allikas: www.votewatch.eu

*üks või mitu eelnõud, mis said erinevates kategooriates sama palju hääli

Õiguse komisjoni kolmekümne kolmest eelnõust (Tabel 15) hääletas pea kõikide poolt täiskoguga sarnaselt nii ECR kui ka GUE/NGL fraktsioon. Suurema enamuse õiguse eelnõude poolt hääletas ka EFDD fraktsioon. Seevastu enim hääletasid õiguse eelnõusid maha fraktsioonitud parlamendiliikmed (näiteks ei läinud neile korda protokoll spetsiifilise raudteeveeremi küsimuses ning erinevate riikide ühinemine 1980. aasta Haagi konventsiooniga, mis puudutab rahvusvahelise lasteröövi tsiviilõigust – teistele fraktsioonidele läksid need teemad korda). Kokkuvõttes aga hääletati enamike eelnõude poolt.

Tabel 15. Täiskogul vastu võetud eelnõude hääletus

ÕIGUS			
Fraktsioon	Poolt	Vastu	Erapooletu
ECR	32	0	1
GUE/NGL	28	3	2
EFDD	22*	19*	0
ENF	2	2	0
NI	7	23*	5*

Allikas: www.votewatch.eu

*üks või mitu eelnõud, mis said erinevates kategooriates sama palju hääli

Eelarve, eelarve komisjoni, välisasjade ning õiguse komisjonide eelnõud moodustasid üle poole aasta jooksul aset leidnud EP täiskogu hääletusel olnud eelnõude arvust – kokku 188.

Majanduse ja rahanduse eelnõusid (Tabel 16) olid hääletusel 17. Kui nii EFDD, fraktsioonitute parlamendiliikmete rühm, GUE/NGL kui ka ENF olid enamike eelnõude vastu (näiteks oldi vastu Leedu eurotsooni astumise üle, Euroopa Keskpanga õigusele kehtestada sanktsioone, statistilise informatsiooni kogumine Euroopa Keskpanga poolt), siis ECR fraktsioon jagas ainukesena kõige rohkem täiskogu otsust ehk hääletas suuremalt jaolt eelnõude poolt (näiteks resolutsioon rahastamise kokkulepete kohta, ELi konkurentsipoliitika aastaaruanne, Euroopa pikaajalised investeerimisfondid). Hääletustest võib näha, et kui näiteks ECR oli mingi eelnõu poolt, siis teised grupid olid selle vastu, samas oli ka hääletusi, mille puhul kõik tabelis olevad parlamendijõud olid ühe ja sama eelnõu vastu (näiteks aastase majanduskasvu analüüs 2015. aastal). Euroskeptikud olid ühtse grupina rohkem majanduse ja rahanduse eelnõude vastu kui poolt.

Tabel 16. Täiskogul vastu võetud eelnõude hääletus

MAJANDUS JA RAHANDUS			
Fraktsioon	Poolt	Vastu	Erapooletu
ECR	10	5	2
GUE/NGL	3	10	4
EFDD	2	15	0
ENF	0	2	1
NI	2*	11*	5

Allikas: www.votewatch.eu

*üks või mitu eelnõud, mis said erinevates kategooriates sama palju hääli

Rahvusvahelise kaubanduse komisjonist (Tabel 17) tulnud kolmeteistkümnest eelnõust hääletas ECR grupp 12 poolt ning ühe vastu, GUE/NGL seitsme poolt, nelja vastu ning kahe eelnõu hääletamisel jäi fraktsioon erapooletuks (näiteks hääletati Ecuadorist tulevate toodete

tariifimenetluste kohta või ühepoolsete kaubandussoodustuste kehtestamise kohta Moldova Vabariigiga). EFDD ning fraktsioonitute liikmete grupid hääletasid enamike eelnõu vastu (näiteks makromajandusliku finantsabi andmine Ukrainale, intellektuaalomandi õiguste kohta kolmandates riikides). Euroskeptiliste fraktsioonide ning fraktsioonitute parlamendiliikmete omavahelisest võrdlusest selgub, et kokkuvõttes oldi enamike eelnõude vastu või jäädi erapooletuks. Fraktsiooni ning rühma siseselt hääletati enamik eelnõusid maha.

Tabel 17. Täiskogul vastu võetud eelnõude hääletus

RAHVUSVAHELINE KAUBANDUS			
Fraktsioon	Poolt	Vastu	Erapooletu
ECR	12	1	0
GUE/NGL	7	4	2
EFDD	2	7	4
ENF	0	2	0
NI	1	11	1

Allikas: www.votewatch.eu

Keskkonna, rahvatervise, toiduohutuse komisjonist (Tabel 18) tuli täiskogu hääletusele üksteist eelnõud. Nagu mitme eelmise eelnõu puhul, on ka siin näha, et suuremalt jaolt olid eelnõude poolt ECR ning GUE/NGL fraktsioon (näiteks rahvusvaheline kaubanduse konventsioon ohustatud liikide kohta, toiduga seotud küsimuste uurimine teaduslikul meetodil, Doha muudatusettepanekute viimine Kyoto protokollile), vastu aga teised ülejäänud, kusjuures ENF fraktsioon oli vastu kõikidele eelnõudele (kasvuhoonegaaside heitkogused, eelnõu maksimaalse lubatud radioaktiivse saaste kohta pärast tuumakatastroofi, ressursitõhusus: liikudes lähemale ringmajandusele), mille üle nemad hääletasid. Kokkuvõttes aga hääletasid euroskeptilised fraktsioonid ning liikmed rohkem eelnõude vastu kui poolt.

Tabel 18. Täiskogul vastu võetud eelnõude hääletus

KESKKOND, RAHVATERVIS, TOIDUOHUTUS			
Fraktsioon	Poolt	Vastu	Erapooletu
ECR	8	2	1
GUE/NGL	8	1	2
EFDD	0	9	2
ENF	0	3	0
NI	4	7	0

Allikas: www.votewatch.eu

Nii kodanikuvabadused ja justiitsasjad kui ka tööstuse, tööhõive ja sotsiaalvaldkonna eelnõusid oli EP täiskogu hääletusele võrdselt üheksa. Kodanikuvabaduste ja justiitsasjade komisjoni eelnõude (Tabel 19) poolt olid kõige enam ECR ning üllatuslikult EFDD fraktsioon (näiteks võitlus laste seksuaalse kuritarvitamise kohta internetis, aruanne Euroopa Ülemkogu erakorralise kohtumise kohta – Vahemere ja Euroopa liidu rände- ja varjupaigapoliitika). Fraktsioonitud parlamendiliikmed hääletasid enim komisjoni eelnõude vastu, kuid võrreldes teistega jäid tulemused võrreldavaks (näiteks hääletati Euroopa prokuratuuri loomise vastu). Üldiselt hääletati rohkem eelnõude vastu kui poolt.

Tabel 19. Täiskogul vastu võetud eelnõude hääletus

KODANIKUVABADUSED JA JUSTIITSASJAD			
Fraktsioon	Poolt	Vastu	Erapooletu
ECR	5	4	0
GUE/NGL	3	4	2
EFDD	4	3	2
ENF	0	0	0
NI	1	5	3

Allikas: www.votewatch.eu

Kõige enam hääletas tööhõive ja sotsiaalvaldkonna komisjoni eelnõude (Tabel 20) poolt EFDD fraktsioon (näiteks noorte töötus, otsus rajada tööhõivekomitee, emapuhkus). Võrdselt aga olid vastu ECR ning fraktsioonitud liikmed – viimased andsid hääletusel ühel ja samale eelnõude sama palju hääli (näiteks roheline tööhõive algatus, juhised tööhõivepoliitika kohta erinevates liikmesriikides). Üldkokkuvõttes hääletasid euroskeptikud suurema osa eelnõude vastu.

Tabel 20. Täiskogul vastu võetud eelnõude hääletus

TÖÖHÕIVE JA SOTSIAALVALDKOND			
Fraktsioon	Poolt	Vastu	Erapooletu
ECR	4	5	0
GUE/NGL	4	4	1
EFDD	6	3	0
ENF	2	1	0
NI	2*	7*	1

Allikas: www.votewatch.eu

*üks või mitu eelnõud, mis said erinevates kategooriates sama palju hääli

Täiskogul hääletusel olnud kaheksast kalanduse komisjoni eelnõust (Tabel 21) toetas nii ECR kui GUE/NGL võrdselt kuute (näiteks ELi ja Seišellide leping, mis võimaldab juurdepääsu kalalaevadele Mayotte'i vetes, jätkusuutlik kalanduslepe Euroopa liidu ja Senegali vahel, Vahemere üldise kalanduskomisjoni loomine) olles võrselt ühe vastu ning jäädes erapooletuks. Enim oli kalanduse eelnõude vastu fraktsioon EFDD (näiteks eelnõu, mis seotud lossimiskohustusega, kalanduslase partnerluslepingu sõlmimine ELi ning São Tomé ja Príncipe vahel: kalapüügivõimalused ja rahalised toetused). Üldkokkuvõttes aga oli kalanduse eelnõusid hääletades täiskoguga samal meelel ehk enamasti toetati neid.

Tabel 21. Täiskogul vastu võetud eelnõude hääletus

KALANDUS			
Fraktsioon	Poolt	Vastu	Erapooletu
ECR	6	1	1
GUE/NGL	6	1	1
EFDD	3*	7*	0
ENF	1	0	0
NI	5	2	1

Allikas: www.votewatch.eu

*üks või mitu eelnõud, mis said erinevates kategooriates sama palju hääli

Tööstuse, teadusuuringute ja energeetika komisjoni (Tabel 22) kõiki kaheksat eelnõu toetas ainukesena ECR fraktsioon (näiteks komisjoni mõju hindamise suunised, koostööleping GNSS süsteemi ja Maroko vahel), talle järgnesid fraktsioonitud parlamendiliikmed (näiteks kaadmiumi kasutamise tabloode valgustusseadmetes). Enim oli eelnõude vastu EFDD (näiteks teaduslik ja tehnoloogiline koostöö Šveitsiga). Üldkokkuvõttes hääletati enamasti eelnõude poolt kui vastu.

Tabel 22. Täiskogul vastu võetud eelnõude hääletus

TÖÖSTUS, TEADUSUURING JA ENERGEETIKA			
Fraktsioon	Poolt	Vastu	Erapooletu
ECR	8	0	0
GUE/NGL	4	3	1
EFDD	1	7	0
ENF	2	1	0
NI	5	2	1

Allikas: www.votewatch.eu

Kuute arengu komisjoni eelnõud (Tabel 23) toetasid enim ECR ja GUE/NGL grupp (näiteks laste alatoitumine arengumaades, arengu rahastamine, kaubandus-, arengu- ja koostööleping Lõuna

Aafrika Vabariigiga), vastu olid kõige rohkem EFDD ning fraktsioonitud parlamendiliikmed (näiteks Euroopa liidu ja globaalse arengu raamistik pärast aastat 2015, AKV – EL parlamentaarne ühisassamblee töö). Üldiselt hääletati rohkem arengu komisjoni eelnõude poolt kui vastu.

Tabel 23. Täiskogul vastu võetud eelnõude hääletus

ARENG			
Fraktsioon	Poolt	Vastu	Erapooletu
ECR	4	2	0
GUE/NGL	5	0	1
EFDD	1	4	1
ENF	1*	0	1*
NI	1	3	2

Allikas: www.votewatch.eu

*üks või mitu eelnõud, mis said erinevates kategooriates sama palju hääli

Nii põllumajanduse ja maaelu arengu kui ka kultuuri ja hariduse komisjonide eelnõusid olid täiskogu hääletusel aasta jooksul täpselt seitse. Põllumajanduse ja maaelu arengu kõikide eelnõude (Tabel 24) poolt oli vaatluse all olevatest fraktsioonidest ja rühmadest ECR (näiteks ELi uus metsanduse strateegia, puu- ning köögiviljade sektor pärast 2007. aasta reformi) ning ENF fraktsioonid. Fraktsioonitud liikmed hääletasid enamasti kõikide eelnõude vastu, sama tegi ka EFDD (näiteks piimatoodete paketi rakendamise üle vaatamine). GUE/NGL fraktsioon jäi omakorda enamike eelnõude hääletusel erapooletuks. Üleüldiselt hääletati rohkem eelnõude poolt.

Tabel 24. Täiskogul vastu võetud eelnõude hääletus

PÕLLUMAJANDUS JA MAAELU ARENG			
Fraktsioon	Poolt	Vastu	Erapooletu
ECR	4	0	0
GUE/NGL	1	1	2
EFDD	1	3	0
ENF	2	0	0
NI	1*	4*	0

Allikas: www.votewatch.eu

*üks või mitu eelnõud, mis said erinevates kategooriates sama palju hääli

Kui ECR hääletas kultuuri ja hariduse komisjoni (Tabel 25) kõikide eelnõude poolt (Euroopa film digitaalajal, Bologna protsessi rakendamine, maailmanäitus Expo Milano 2015) siis EFDD hääletas omakorda nende vastu. Ka vasakpoolsed GUE/NGL fraktsioonist ning kõvad euroskeptikud

fraktsioonitute liikmete ridadest hääletasid enamike kultuuri ja hariduse eelnõude vastu. Üldiselt hääletati rohkem eelnõude vastu.

Tabel 25. Täiskogul vastu võetud eelnõude hääletus

KULTUUR JA HARIDUS			
Fraktsioon	Poolt	Vastu	Erapooletu
ECR	3	0	0
GUE/NGL	1	2	0
EFDD	0	3	0
ENF	0	0	0
NI	0	2	1

Allikas: www.votewatch.eu

Naiste õigused ja sooline võrdõiguslikkus, regionaalareng, põhiseadus, siseturg ja tarbijakaitse ning transport ja turismi komisjoni eelnõusid oli aastal jooksul EP täiskogu hääletusel kõiki kaks. Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse kahe eelnõu (Tabel 26) poolt (meeste ja naiste vaheline võrdõiguslikkuse areng ELis 2013. aastal, ELi meeste ja naiste võrdõiguslikkuse strateegia pärast aastat 2015) hääletas ainult GUE/NGL, nii ECR kui fraktsioonitud parlamendiliikmed olid nende vastu. EFDD oli ainukene fraktsioon, mis hääletas nii vastu kui jäi erapooletuks. Enamasti hääletati rohkem eelnõude vastu.

Tabel 26. Täiskogul vastu võetud eelnõude hääletus

NAISTE ÕIGUSED JA SOOLINE VÕRDÕIGUSLIKKUS			
Fraktsioon	Poolt	Vastu	Erapooletu
ECR	0	2	0
GUE/NGL	2	0	0
EFDD	0	1	1
ENF	0	0	0
NI	0	2	0

Allikas: www.votewatch.eu

Regionaalarengu (Tabel 27) kõikide eelnõude poolt hääletas GUE/NGL fraktsioon (viivitused, mis on seotud ühtekuuluvuspoliitika käivitamisega aastateks 2014 – 2020, dokimaksud Prantsusmaa äärepoolseimates piirkondades) ning EFDD hääletas omakorda kõikide vastu. ECR fraktsioon toetas võrdselt ühte eelnõud ning teist mitte, samas fraktsioonitud liikmed toetasid ühte eelnõud ning teise hääletusel jäädgi erapooletuks. Üldiselt aga oldi rohkem eelnõude poolt kui vastu.

Tabel 27. Täiskogul vastu võetud eelnõude hääletus

REGIONAALARENG			
Fraktsioon	Poolt	Vastu	Erapooletu
ECR	1	1	0
GUE/NGL	2	0	0
EFDD	0	2	0
ENF	0	0	0
NI	1	0	1

Allikas: www.votewatch.eu

Põhiseaduse komisjoni eelnõude (Tabel 28) poolt hääletasid kõik fraktsioonid ning fraktsioonitute liikmete rühm (maksukohustuste erikomisjoni loomine, OLAF järelvalvekomitee aastaaruanne 2014). ENF grupp ei osalenud ühegi eelnõu hääletamisel, sest neil ei tulnud ühtegi eelnõude hääletada. Tegemist on küllaltki erilise teemakomisjoniga, mida kõik parlamendis olevad euroskeptilised fraktsiooni on ühtemoodi hääletanud.

Tabel 28. Täiskogul vastu võetud eelnõude hääletus

PÕHISEADUS			
Fraktsioon	Poolt	Vastu	Erapooletu
ECR	2	0	0
GUE/NGL	2	0	0
EFDD	2	0	0
ENF	0	0	0
NI	2	0	0

Allikas: www.votewatch.eu

Siseturu ja tarbijakaitse eelnõude (Tabel 29) poolt hääletas ainult ECR fraktsioon (digitaalne ühisturg, ühtse turu juhtumine Euroopa poolaastal 2015), teised oli enamasti vastu või jäid erapooletuks. Üldkokkuvõttes hääletati rohkem eelnõude vastu.

Tabel 29. Täiskogul vastu võetud eelnõude hääletus

SISETURG JA TARBIJAKAITSE			
Fraktsioon	Poolt	Vastu	Erapooletu
ECR	2	0	0
GUE/NGL	0	1	1
EFDD	0	2	0
ENF	0	0	0
NI	0	2	0

Allikas: www.votewatch.eu

Transpordi ja turismi komisjonide eelnõusid (Tabel 30) oli kaks, need puudutasid riikideülest informatsiooni jagamist, mis puudutab liiklusega seotud juhtumisi ning riskasutuses oleva piletisüsteemi loomine. Ainult GUE/NGL fraktsioon hääletas kõikide eelnõude poolt, fraktsioonitud liikmed aga vastu. Üldkokkuvõttes hääletati võrdselt nii eelnõude poolt kui vastu.

Tabel 30. Täiskogul vastu võetud eelnõude hääletus

TRANSPORT JA TURISM			
Fraktsioon	Poolt	Vastu	Erapooletu
ECR	1	0	1
GUE/NGL	2	0	0
EFDD	1	1	0
ENF	0	1	0
NI	0	2	0

Allikas: www.votewatch.eu

Kõige vähem hääletati 2014.-2015. aasta jooksul petitsioonide komisjoni kuuluvaid eelnõusid (Tabel 31), mida oli kokku üks (Ombudsmani aastaaruanne 2013). Poolt hääletasid nii ECR ja GUE/NGL, erapooletuks jäid EFDD ning fraktsioonitud liikmed.

Tabel 31. Täiskogul vastu võetud eelnõude hääletus

PETITSIOONID			
Fraktsioon	Poolt	Vastu	Erapooletu
ECR	1	0	0
GUE/NGL	1	0	0
EFDD	0	0	1
ENF	0	0	0
NI	0	0	1

Allikas: www.votewatch.eu

Lisaks neile eelnõudele, mis EP täiskogus vastu võeti, olid ka eelnõusid, mis üldkogu poolt häältega tagasi lükati. Järgnevalt analüüsitakse, millised olid euroskeptiliste fraktsioonide ning fraktsioonitute gruppide poolt-, vastu- ning erapooletud hääled nende eelnõude hääletusel. Kõige enam hääletas täiskogu vastu põhiseaduse komisjonist (Tabel 32) tulnud eelnõudele – neid oli kokku viis (näiteks EK umbusaldusavaldus ning erinevate fraktsioonide resolutsioonid Komisjoni tööprogrammi kohta aastal 2015). Kõik euroskeptilised fraktsioonid, rühmad hääletasid suurema osa põhiseaduse komisjoni eelnõude vastu, kusjuures erapooletuid kogunes rohkem kui poolt hääli. Üldiselt hääletasid euroskeptilised parlamendijõud põhiseaduse komisjoni eelnõud maha.

Tabel 32. Täiskogul tagasi lükatud eelnõude hääletus

PÕHISEADUS			
Fraktsioon	Poolt	Vastu	Erapooletu
ECR	0	4	1
GUE/NGL	0	3	2
EFDD	1	3	1
ENF	0	0	0
NI	1	3	1

Allikas: www.votewatch.eu

Välisasjade komisjonist tulnud eelnõusid (Tabel 33) hääletati täiskogul maha neljal korral. Kõige enam oli täiskoguga vastupidisel arvamusel ECR fraktsioon, talle järgnesid fraktsioonitud liikmed, EFDD. Kõige enam hääletas välisasjade eelnõude vastu GUE/NGL fraktsioon, ka fraktsioonitud liikmed olid poolte eelnõude vastu. Üldkokkuvõttes hääletati välisasjade komisjoni eelnõusid võrdselt poolt ning vastu.

Tabel 33. Täiskogul tagasi lükatud eelnõude hääletus

VÄLISASJAD			
Fraktsioon	Poolt	Vastu	Erapooletu
ECR	3	1	0
GUE/NGL	1	3	0
EFDD	2	1	1
ENF	0	1	0
NI	2	2	0

Allikas: www.votewatch.eu

Eelarve kontrolli komisjoni kahte eelnõud (Tabel 34), mis täiskogul maha hääletati, toetasid kõik euroskeptilised jõud parlamendis (erinevate ühissettevõtete eelarvete täitmise kinnitamine). See on ka üks väheseid kordi, mil euroskeptilised fraktsioonid on olnud täielikult ühisel meelel.

Tabel 34. Täiskogul tagasi lükatud eelnõude hääletus

EELARVE KONTROLL			
Fraktsioon	Poolt	Vastu	Erapooletu
ECR	2	0	0
GUE/NGL	2	0	0
EFDD	2	0	0
ENF	0	0	0
NI	2	0	0

Allikas: www.votewatch.eu

Lisaks eelarve kontrolli komisjonile oli täiskogul hääletamisel ka võrdselt (Tabel 35) kaks keskkonna, rahvatervise ja toiduohutuse ning siseturu ja tarbijakaitse komisjonide eelnõud. Esimese komisjoni eelnõude vastu, sarnaselt täiskoguga, hääletas täielikult fraktsioonitud liikmed (benssiini ja diiselmootori kvaliteet, oliivipuid mõjutanud *Xylella fastidiosa* bakteri puhang), GUE/NGL oli eelnõude poolt ning ECR kui EFDD jäid nii erapooletuks kui olid vastu. Üldiselt hääletati selle komisjoni eelnõud euroskeptiliste jõudude poolt maha – just nagu täiskogu.

Tabel 35. Täiskogul tagasi lükatud eelnõude hääletus

KESKKOND, RAHVATERVIS, TOIDUOHUTUS			
Fraktsioon	Poolt	Vastu	Erapooletu
ECR	0	1	1
GUE/NGL	2	0	0
EFDD	0	1	1
ENF	0	0	0
NI	0	2	0

Allikas: www.votewatch.eu

Kui täiskogu hääletas kaks siseturu ja tarbijakaitse (Tabel 36) eelnõud maha (Fiji turule pääsemise ennistamine ning kindlustuse jätkamine), siis euroskeptikud olid suuremalt jaolt eelnõude poolt, välja arvatud ECR, kes hääletas nii nagu täiskogu.

Tabel 36. Täiskogul tagasi lükatud eelnõude hääletus

SISETURG JA TARBIJAKAITSE			
Fraktsioon	Poolt	Vastu	Erapooletu
ECR	0	2	0
GUE/NGL	2	0	0
EFDD	2	0	0
ENF	0	0	0
NI	2	0	0

Allikas: www.votewatch.eu

Kõige vähem hääletati EP täiskogul ühe aasta jooksul maha eelarve ning tööstuse, teadusuuringute ja energeetika komisjonidega seotud eelnõusid – mõlemaid võrdselt üks. Eelnõu üldtariifsete soodustuse kava kohandamise kohta (Tabel 37) hääletas maha nii ECR, EFDD kui fraktsioonitud liikmed. Vasakpoolsed GUE/NGL jäid erapooletuks. Üldiselt oldi rohkem eelarve eelnõude vastu.

Tabel 37. Täiskogul tagasi lükatud eelnõude hääletus

EELARVE			
Fraktsioon	Poolt	Vastu	Erapooletu
ECR	0	1	0
GUE/NGL	0	0	1
EFDD	0	1	0
ENF	0	0	0
NI	0	1	0

Allikas: www.votewatch.eu

Tööstus, teadusuuringute ja energeetika komisjoni eelnõu (Tabel 38) oli seotud Euroopa energiajulgeoleku strateegiaga. Siin olid euroskeptikud täiskogu üldise hääletustulemusega nõus ning hääletati eelnõu vastu.

Tabel 38. Täiskogul tagasi lükatud eelnõude hääletus

TÖÖSTUS, TEADUSUURING JA ENERGEETIKA			
Fraktsioon	Poolt	Vastu	Erapooletu
ECR	0	1	0
GUE/NGL	0	1	0
EFDD	0	1	0
ENF	0	0	0
NI	0	1	0

Allikas: www.votewatch.eu

Järgnevalt on vaadatud, milliste erinevaid eelnõusid sisaldavate teemakomisjonide poolt, vastu, erapooletu üks või teine tabelis olevatest parlamendivõimudest on. Olenevalt sellest, kui palju on fraktsioonid, rühmad erinevatele komisjoni eelnõudele hääli andnud, on need ka erinevalt lahterdatud. Näiteks kui ECR fraktsioon on hääletanud eelarve komisjonist tulnud 55 eelnõu poolt 14 korda ning vastu 41 korda, on fraktsioon suuresti eelnõu komisjonide eelnõude vastu ning on sellisena ka tabelisse läinud. Kui aga GUE/NGL fraktsioon on hääletanud 43 eelarve komisjoni eelnõu poolt, ühe vastu ning jäänud 11 eelnõu hääletusel jäänuderapooletuks, on fraktsioon läinud tabelisse kui eelarve eelnõude toetaja. Mitmetegi komisjonide nimed on nii „poolt“, „vastu“ kui „erapooletu“ lahtris, sest nad said hääletusel sama palju hääli. Sealjuures hääletas (vt. Tabel 39) EFN maha kõik keskkonna, rahvatervise, toiduohutuse, rahvusvahelise kaubanduse eelnõud, samas aga hääletati parteisiselt kõikide põllumajanduse ja maaelu arengu ning kalanduse eelnõude poolt. ECR hääletas omakorda poolt enamike kõikide tööstuse, teadusuuringu ja energeetika, põllumajanduse ja maaelu arengu, kultuuri ja hariduse eelnõude poolt. Naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse eelnõud hääletas maha. Vasakpoolne GUE/NGL fraktsiooni hääletas kõikide

naiste õiguste ja soolise võrdõiguslikkuse eelnõude poolt.

Kõige enam hääletas erinevate teemakomisjoni eelnõude poolt ECR (15), järgnes GUE/NGL (14). EFDD ning ENF fraktsioonid hääletasid kumbki seitsme teemakomisjoni poolt ning fraktsioonitud liikmed kuue. Vastu hääletas erinevate teemakomisjonide poolt aga võrdselt EFDD ning fraktsioonitud liikmed (16), järgnesid GUE/NGL (8) ECR (7) ning ENF (6). Erapooletuid oli kõikides fraktsioonides ning rühmades umbes võrdselt.

Kui vaadata neid teemakomisjone, mille poolt, vastu või erapooletult kõik tabelis olevad parlamendijõud on ühiselt hääletanud, selgub, et fraktsioonid ning fraktsioonitud liikmed on ühiselt maha hääletanud suurema osa siseturu ja tarbijakaitse ning tööstuse, teadusuuringu ja energeetika komisjoni eelnõudest. Ühtegi kindlat teemakomisjoni, mille vastu oleksid tabelis olnud kõik ühiselt hääletanud, ei olnud, samuti mitte erapooletuid. Küll aga hakkab silma EFDD – fraktsioonitute liikmete ja EFDD – ENF ning ECR – GUE/NGL telg – just need grupid hääletasid ühiselt paljude komisjonide eelnõude poolt ning vastu. Le Lain (2014) on oma uurimustöös täheldanud, et kui ECR ning GUE/NGL on mõõdukad euroskeptikud, siis EFDD ning fraktsioonitud liikmed EP kõige ägedamad euroskeptikud. Seetõttu on neil ka palju teemasid, mille vastu nad hääletavad.

Näiteks hääletasid EFDD ning fraktsioonitud liikmed enamike siseturu ja tarbijakaitse, tööstuse, teadusuuringute ja energeetika, põhiseaduse eelnõude poolt. Lisaks nimetatutele hääletasid EFDD ning ENF veel ka õiguse ning tööhõive ja sotsiaalvaldkonna komisjoni eelnõude poolt. Samas ECR ning GUE/NGL fraktsioonid hääletasid mõlemad palju rohkemate komisjonide poolt: keskkond, rahvatervis, toiduohutus, siseturg ja tarbijakaitse, tööstus, teadusuuringut ja energeetika, õigus, rahvusvaheline kaubandus, kalandus, areng, regionaalareng, transport ja turism, petitsioonid.

Tabelit lähemalt vaadates märkab, et ühiseid teemakomisjone, millele vastu hääletati, leiab rohkem EFDD – NI – ENF hääletusel kui ECR – GUE/NGL omas. Kui esimesed parlamendijõud hääletasid ühiselt vastu välisasjade, siseturu ja tarbijakaitse, majanduse ja rahanduse, kodanikuvabaduste ja justiitsasjade, tööhõive ja sotsiaalvaldkonna, kultuuri ja hariduse, transpordi ja turismi komisjonide eelnõudele, siis konservatiivid ning vasakpoolsed ainult kahele teemakomisjoni eelnõudele: põhiseadus ning tööhõive ja sotsiaalvaldkond. Erapooletult hääletasid ühiselt ainult EFDD ning fraktsioonitud liikmed – petitsioonid.

Tabel 39. Euroskeptikute hääletuskäitumine teemavaldkondade lõikes

Fraktsioon	Poolt	Vastu	Erapooletu
ECR	välisasjad; keskkond, rahvatervis, toiduohutus; siseturg ja tarbijakaitse; tööstus, teadusuuring ja energeetika; õigus; majandus ja rahandus; rahvusvaheline kaubandus; kodanikuvabadused ja	põhiseadus; eelarve kontroll; siseturg ja tarbijakaitse; eelarve, tööhõive ja sotsiaalvaldkond; naiste õigused ja sooline võrdõiguslikkus; regionaalareng	transport ja turism

	justiitsasjad; kalandus; areng; põllumajandus ja maaelu areng; kultuur ja haridus; regionaalareng; transport ja turism; petitsioonid		
GUE/NGL	eelarve kontroll; keskkond, rahvatervis, toiduohutus; siseturg ja tarbijakaitse; eelarve; tööstus, teadusuuring ja energeetika; õigus; rahvusvaheline kaubandus; tööhõive ja sotsiaalvaldkond; kalandus; areng; naiste õigused ja võrdõiguslikkus; regionaalareng; transport ja turism; petitsioonid	välisasjad; siseturg ja tarbijakaitse; tööstus, teadusuuring ja energeetika; majandus ja rahandus; kodanikuvabadused ja justiitsasjad; tööhõive ja sotsiaalvaldkond; kultuur ja haridus; põhiseadus	siseturg ja tarbijakaitse; põllumajandus ja maaelu areng
EFDD	siseturg ja tarbijakaitse; tööstus, teadusuuring ja energeetika; õigus; kodanikuvabadused ja justiitsasjad; tööhõive ja sotsiaalvaldkond; põhiseadus; transport ja turism; õigus	välisasjad; eelarve kontroll; keskkond, rahvatervis, toiduohutus; siseturg ja tarbijakaitse; eelarve, tööstus, teadusuuring ja energeetika; põhiseadus; majandus ja rahandus; rahvusvaheline kaubandus; kalandus; areng; põllumajandus ja maaelu areng; kultuur ja haridus; naiste õigused ja sooline võrdõiguslikkus; regionaalareng; transport ja turism	naiste õigused ja sooline võrdõiguslikkus; petitsioonid
ENF	välisasjad; tööstus, teadusuuring ja energeetika; õigus; tööhõive ja sotsiaalvaldkond; kalandus; areng; põllumajandus ja maaelu areng	õigus; eelarve; majandus ja rahandus; rahvusvaheline kaubandus; keskkond, rahvatervis, toiduohutus; transport ja turism	areng; regionaalareng; eelarve
NI	siseturg ja tarbijakaitse; eelarve; tööstus, teadusuuring ja energeetika; kalandus; regionaalareng; põhiseadus	välisasjad; eelarve kontroll; keskkond, rahvatervis, toiduohutus; siseturg ja tarbijakaitse; põhiseadus; õigus; majandus ja rahandus; rahvusvaheline kaubandus; kodanikuvabadused ja justiitsasjad; tööhõive ja sotsiaalvaldkond; areng; põllumajandus ja maaelu areng; kultuur ja haridus; naiste õigused ja sooline võrdõiguslikkus; transport ja turism; siseturg ja tarbijakaitse	petitsioonid

Allikas: www.votewatch.eu

3.5 Järeldused

Töö tulemusena said vastuse töö alguses püstitatud kaks uurimisküsimust: kuivõrd erinevad EP euroskeptilised liikmed oma hääletamiskäitumise poolest täiskogust ning milliste poliitikavaldkondade poolt, vastu, erapooletult euroskeptikud EP-s kõige rohkem hääletavad.

Kui vaadata mismoodi on parlamendi euroskeptilised jõud oma fraktsiooni või rühma lõikes hääletanud neid täiskogu poolt vastu võetud 287 eelnõud, selgub, et kõige enam hääletati nende vastu.

Suurimad eelnõude maha hääletajad olid EFDD fraktsioonis ning fraktsioonitute parlamendiliikmete ridades. Kõige vähem hääletasid algselt täiskogu poolt heaks kiidetud eelnõusid maha ECR ning GUE/NGL fraktsioonid. ENF fraktsioon hääletas küll enamike eelnõude poolt, kuigi ka vastuhääled ei jäänud kaugele maha. Selle fraktsiooni hääletustulemusi ei saa võrrelda teiste tabelis olevatega, sest fraktsioon on suhteliselt uus ning hääletustel on osaletud vähe. Kui vaadata neid 17 eelnõu hääletust, mille täiskogu tagasi lükkas, näeb, et üldiselt olid euroskeptikud täiskoguga ühte meelt: kõige enam ECR fraktsioon, talle järgnesid fraktsioonitute parlamendiliikmed ning EFDD ning GUE/NGL fraktsioonid. Kui liita kokku kõikide fraktsioonide individuaalsed hääletused, näeb, et kõige enam toetati eelarve, õiguse, välisasjade ning eelarve kontrolli komisjonide eelnõusid.

Tulemustest on näha, et parlamendi euroskeptiliste jõudude hääletuskäitumine erineb suuresti täiskogu tulemustest – enamasti hääletati vastupidiselt. Ka on selget erinevust näha fraktsioonide vahel, mida on nimetanud mõõdukateks ning kõvadeks euroskeptikuteks. Näiteks EFDD ning fraktsioonitute liikmed on olnud enamike eelnõude vastu, samas mõõdukad euroskeptikud ECR ning eriti GUE/NGL fraktsioonist on olnud suuremalt jaolt eelnõude poolt ehk hääletanud täiskogu lõpptulemusega sarnaselt.

Uurimuse käigus, mille valim oli üle 300 hääletuse, tulid välja ka need poliitikavaldkonnad, mida euroskeptilised parlamendijõud enim toetasid, tagasi lükkasid või hääletusel erapooletuks jäid. Kõige rohkem hääletas erinevate teemakomisjoni eelnõude poolt ECR, järgnesid GUE/NGL, siis EFDD, ENF fraktsioonid ja NI. Kui vaadata teemakomisjoni eelnõusid, mille vastu enim hääletati, oli neid suurel hulgal EFDD ning fraktsioonitute liikmete hääletustulemuste seas, järgnesid GUE/NGL, ECR ning ENF fraktsioonid. Kõikide fraktsioonide üleselt on näha, et enim on euroskeptikud hääletatud siseturu ja tarbijakaitse ning tööstuse, teadusuuringu ja energia komisjonidest tulnud eelnõude poolt. Kindlaid poliitikavaldkondi, mille vastu ning erapooletult erinevad fraktsioonid hääletanud olid, ei ole.

Küll aga märkab uurimisandmeid ning tulemusi vaadates, et omavahel on gruppideks jagunenud mõõdukad ning tugevad euroskeptikud: ECR – GUE/NGL ning EFDD – NI – (ENF) - telg. Seda seetõttu, et just nende fraktsioonide, rühmade vahel on kõige enam neid teemakomisjone, mille

poolt, vastu, erapooletu hääletustel kõige enam ollakse. GUE/NGL fraktsioonile läheb enim korda majanduspoliitika ehk näiteks eelarve ning eelarve komisjoni eelnõud, keskkonnapoliitika, naiste õigused, sotsiaalsed probleemid. Ka huvitab neid (vt. Tabel 39) vasakpoolsetele kohaselt erinevad temaatikad, mis on seotud tööhõive ning arenguga. Suuresti ei toeta nad välisasjade teemakomisjoni eelnõusid – näiteks neid, mis on seotud Venemaaga, majanduse ja rahanduse teemasid ning põhiseadusega seotud eelnõusid. Teiste teemade suhtes ollakse poolt ning vastu võrdselt. Kõige külmemaks jätab GUE/NGL fraktsiooni liikmeid aga põllumajanduse ja maaelu arenguga seotud teemad. ECR fraktsioon on enamike välisasjade teemade poolt, samuti tuntakse vastutust keskkonnapoliitika suhtes, riikidevahelisest kaubandusest, kultuurist ja haridusest, tööstusest. Kui GUE/NGL fraktsioon oli enamike põllumajanduse ja maaelu arengu teemakomisjoni eelnõude suhtes erapooletu, siis konservatiivid on nende poolt. Vastu ollakse aga enamikele eelarve ning eelarve komisjoni eelnõudele, samuti põhiseadusele ning naiste õigustele. Kõige enam jätab erapooletuks ECR fraktsiooni liikmeid transport ja turism. EFDD toetab neid eelnõusid, mis on seotud näiteks noorte töötust puudutavate teemadega, inimeste õigusi erinevate teemade üle otsustada ehk kodanikuvabadused ja sise- ning justiitsasjad. Vastu ollakse suuresti välisasjade teemade suhtes, mis puudutavad erinevate juhtumite hukkamõistmist EP poolt, samuti näiteks neid teemasid, mis puudutavad Venemaad. Tulemustest nähtub, nagu ütles ka Le Lain (2014), et EFDD on just kõige enam hääletamisel nende teemade vastu, mis puudutavad ELi toimimist. Sama võib öelda ka fraktsioonitute parlamendiliikmete kohta, kuigi majandusküsimustes ollakse selgelt lõhestunud: kui ollakse enamike eelarve komisjoni eelnõude poolt, siis eelarve kontrolli eelnõusid hääletatakse enamasti maha. Ka fraktsioonituid liikmeid huvitavad teemad, mis on seotud noorte töötuse temaatikaga. Parlamendi uusim fraktsioon ENF on võrdselt erinevate eelnõude poolt ning vastu. Tooni annavad välisasjade teemad, õigus, tööhõive ja sotsiaalvaldkond, põllumajandus. Vastu ollakse majandusküsimustele: eelarve, majandus ja rahandus, lisaks keskkonna ja turisminduse teemadele.

Ehkki pärast 2014. aasta kevadisi EP valimisi said erinevad euroskeptilised fraktsioonid ning rühmad parlamendi 751 kohast 222, ei piisa ainuüksi nende häältest mõne eelnõu vastu võtmiseks või tagasi lükkamiseks. Seda seetõttu, et esiteks ei ole neid parlamendis enamuses, teiseks fakt, et parlamendi euroskeptilised jõud on oma hääletuskäitumises siiski üpris erinevad. Kui EFDD fraktsioon ning fraktsioonitud parlamendiliikmed on enim vastu erinevatest komisjonidest tulnud eelnõudele, siis GUE/NGL ja ECR rohkem toetavad kui lükkavad tagasi. Just see, et EP euroskeptilised jõud on hääletuskäitumise poolest üksteisest erinevad, ei võimalda neil omavahel koostööd teha. Siiski aga ei tasu nende olemasolu alahinnata, sest euroskeptikuid on parlamendis varasemate aegade võrreldes rohkem. Lisaks avaldavad nad mõju ka teistele fraktsioonidele, mis on sunnitud üksteisega rohkem laua taga istuma ning koostööd tegema (Gargely, Gautier 2014).

Kokkuvõte

Alates 2014. aasta kevadel valitud uue EP esimesest istungijärgust sama aasta juunis kuni järgmise aasta juulini hääletas parlament nimeliselt (*roll-call*) 304 erineva eelnõu üle, mis tulid kõikides 20 parlamendi erinevast komisjonist. Enim hääletati täiskogu istungil nende eelnõude üle, mis tulid eelarve, eelarve kontrolli, välisasjade ning õiguse komisjonidest – need moodustasid üle poole aasta jooksul hääletusel olnud resolutsioonidest. Kõige vähem aga hääletati petitsioonide, transpordi ja turismi, regionaalarengu, naiste õiguste ja soolise võrddõiguslikkuse ning kultuuri ja hariduse komisjonidest tulnud eelnõude üle – neid kõiki oli kokku 10.

Magistritöö eesmärgiks oli välja uurida, kuidas hääletavad uue parlamendi euroskeptilised fraktsioonid ning fraktsioonitute liikmete rühm ning millised on teemakomisjoni, mida nad toetavad või on vastu. Võrdlused on tehtud eraldi nende eelnõude kohta, mille poolt ning vastu täiskogu hääletas. Täiskogu, kuhu kuulusid lisaks euroskeptilistele fraktsioonidele ja fraktsioonitutele liikmetele ka teised parlamendifraktsiooni, hääletas 287 eelnõu poolt ning 17 eelnõu vastu. Ka täiskogu poolt vastu võetud eelnõude hääletusel oli esindatud kõige enam eelarve, eelarve kontrolli, välisasjade ning õiguse komisjonide eelnõusid. Kõige vähem petitsioonide, transpordi ja turismi, regionaalarengu, naiste õiguste ja soolise võrddõiguslikkuse ning kultuuri ja hariduse komisjonidest tulnud eelnõusid. Tagasi lükkas täiskogu kõige enam põhiseaduse ning välisasjade komisjonide eelnõusid. Kõige vähem lükkas täiskogu tagasi eelarve ning tööstuse, teadusuuringute ja energeetika komisjonide eelnõusid.

Kui vaadata iga eelnõu hääletust fraktsioonide lõikes eraldi, oldi enamike eelnõude vastu – kokku 589 vastu- ning 547 poolthäält. Enim oli erinevate eelnõude vastu EFDD fraktsioon, talle järgnes fraktsioonitute parlamendiliikmete rühm. Enim oli eelnõude poolt ECR ning GUE/NGL fraktsioon. Vaadates seda, kui palju ühtisid euroskeptikute tulemused täiskogu omadega, näeb, et kõige enam oli vastuvõetud eelnõude puhul täiskoguga ühel meelel GUE/NGL, talle järgnes ECR, vastavalt 197 ja 165 eelnõud. EFDD ning fraktsioonitute parlamendiliikmed oli enim erinevate eelnõude vastu, vastavalt 202 ning 174 häält. Nii nagu hääletasid fraktsioonid, rühmad erinevalt eelnõusid, oli ka neid teemakomisjone, mida üks või teine fraktsioon rohkem või vähem toetas. Uurimusest tuli välja ECR – GUE/NGL ning EFDD – NI – (ENF) - liin – need grupid toetasid või oli vastu enim ühtedele ja samale teemakomisjonidest tulnud eelnõudele. Enim toetas erinevaid eelnõude teemakomisjone teistest ECR fraktsioon, talle järgnes kohe GUE/NGL. Mõlemad fraktsioonid toetasid peaaegu kõiki täiskogu hääletusel vastu võetud keskkonna, rahvatervise, toiduohutuse siseturu ja tarbijakaitse, tööstuse, teadusuuringu ja energeetika, õiguse, rahvusvahelise kaubanduse, kalanduse, arengu, transpordi ja turismi ning petitsioonide komisjonide eelnõusid. Samas aga hääletas ECR peaaegu kõigi välisasjade, suurema osa majanduse ja rahanduse, kodanikuvabaduste ja justiitsasjade,

kultuuri ja hariduse komisjonide eelnõude poolt, GUE/NGL aga oli omakorda suuresti nende vastu. GUE/NGL oli peaaegu kõigi eelarve kontrolli, eelarve, tööhõive ja sotsiaalvaldkonna, naiste õiguste ja soolise võrddõiguslikkus, regionaalarengu eelnõude poolt, ECR aga oli omakorda vastu. Mõlemad fraktsioonid olid vastu ehk hääletasid maha kõik põhiseaduse, siseturu ja tarbijakaitse (hääletati üks vastu, üks poolt), tööhõive ja sotsiaalvaldkonna (hääletati võrdselt poolt ja vastu) komisjonidest tulnud eelnõud. Kõvadest euroskeptikutest hääletasid EFDD kui fraktsioonitute liikmete grupp vastu sama paljudele teemakomisjonidele – kokku 16 erinevale. Mõlemad fraktsioonid hääletasid välisasjade, eelarve kontrolli, keskkonna, rahvatervise, toiduohutuse, siseturu ja tarbijakaitse, majanduse ja rahanduse, rahvusvahelise kaubanduse, arengu, põllumajanduse ja maaelu arengu, kultuuri ja hariduse, naiste õiguste ja soolise võrddõiguslikkuse ning transpordi ja turismi eelnõude vastu. EFDD hääletas kodanikuvabaduste ja justiitsasjade, tööhõive ja sotsiaalvaldkonna ning transpordi ja turismi poolt, fraktsioonitute liikmete rühm aga oli vastu. Samas olid fraktsioonitud liikmed eelarve, kalanduse, regionaalarengu poolt, EFDD vastu. Mõlemad tabelis olnud rühmad hääletasid siseturu ja tarbijakaitse (hääletati võrdselt poolt ja vastu), tööstuse, teadusuuringute ja energeetika ning põhiseaduse eelnõude poolt. Selgub, et euroskeptilised jõud hääletavad EP täiskogu hääletustulemusest erinevalt, kuigi ühtegi eelnõud ainult neile fraktsioonidele või rühmadele tuginedes tagasi lükata ei õnnestu. Erinevate komisjonide eelnõude hääletusel on euroskeptikutel ka välja kujunenud need teemavaldkonnad, mida enim toetatakse ning vastu ollakse. Kui näiteks EFDD fraktsioon ning fraktsioonitud liikmed on kõikide ELi tegevust silmas pidavate eelnõude vastu, siis ECR ning GUE/NGL nii radikaalsed ei ole. Samas on ka neil tulenevalt oma fraktsiooni maailmavaatest need teemad, mida toetatakse ning tagasi lükatakse.

Käesolev uurimus ning tulemused ühtivad Le Laini (2014) ning Treibi (2014) töödega, kus nad tõdesid, et EP-s olevad euroskeptilised fraktsioonid ning rühmad hääletavad eelnõude üle erinevalt ning tinglikult saab neid jagada kaheks rühmaks: tugevateks ning mõõdukateks euroskeptikuteks. Magistritöö käigus täheldati, et euroskeptikuid EP-s saab jagada kaheks liiniks: tugevad euroskeptikud EFDD – NI – (ENF) ning mõõdukad GUE/NGL – ECR. Just nende fraktsioonide, rühmade vahel oli eelnõude hääletamisel kõige enam sarnasusi, samuti toetasid ning olid vastu peaaegu ühtedele ning samadele eelnõude teemakomisjonidele. Tulemused näitavad, et sarnaselt varasematega on ka uue parlamendi esimese tööaasta jooksul euroskeptikud pakkunud EP-s omamoodi opositsiooni ning kindlasti nad seda ka jätkavad, sest nii Euroopas kui ka maailmas on palju aktuaalseid teemasid, mis erinevates parlamendi euroskeptilistes fraktsioonides, rühmades erinevaid tundeid äratav. Kuigi euroskeptiliste fraktsioonide, rühmade hääletamine ei suuda nurjata või heaks kiita neile sobivaid eelnõusid, on neid parlamendis üha rohkem ning häälekamad. Käesolev magistritöö analüüsis uue EP euroskeptikute hääletuskäitumist esimese tööaasta jooksul

pärast 2014. aasta kevadisi parlamendivalimisi. Tööga saab tulevikus ka edasi minna ning analüüsida kõiki nimelisi hääletustulemusi aastatel 2014 – 2020. Samuti oleks lisaks hääletustulemuste võrdlemisele kasulik vaadata erinevate euroskeptiliste fraktsioonide ning rühmade ühtsust, sest sarnaselt hääletuskäitumisega on ka seal fraktsioonide, rühmade vahel suuri erinevusi. Huvi pakub ka ENF fraktsioon, kes on suhteliselt uus ning kuigi see poliitiline jõud koosneb peamiselt endistest fraktsioonitutest liikmetest, oli ka nende hääletuses mitmeid huvitavaid nähtusi. Näiteks nii mitmelgi korral erines nende hääletuskäitumine kõvadest euroskeptikutest EFDD fraktsioonis ning fraktsioonitute liikmete rühmast.

Summary

The impact of the eurosceptic factions in the European Parliament

Since the elections of the new European Parliament in spring 2014 until the next year's July, the parliament has voted by roll-call on 304 different resolutions coming from all 20 parliamentary committees. Most of those resolutions came from budget, budgetary control, foreign affairs and legal affairs committees. These resolutions made up over the half of the resolutions voted in the parliament. During the one year surveyed there was only ten resolutions coming from petitions, transport and tourism, regional development, women's rights and gender equality, culture and education committees.

Aim of this master thesis is to find out who differently the eurosceptic factions and non-attached members group vote in the parliament, and what are those committees of which they support are against or abstain the most. Comparisons are made also of those votings that the whole parliament backed and rejected. The plenary that consists of, besides the eurosceptic forces in the parliament, also other groups, voted 287 resolutions in favour and 17 againts. Most of those accepted resolutions came from budget, budgetary control, foreign affairs and legal affairs committees. The least ones came from petitions, transport ja tourism, regional development, women's rights and gender equality, culture and education committees. The plenary voted against the most towards constitution and foreign affairs committees resolutions. At the same time the least budget, industry, research and energy committees resolutions. When to look each resolutions seperately, voted by different eurosceptic factions, groups, majority of them would have been againts – 589 against ja 547 in favour. EFFD was against most of the resolutions, followed by non-attached members group. Most in favour (and in accordance with the plenary vote) were ECR and GUE/NGL groups – respectively 165 and 197 out of 304. EFDD and non-attached members were against most of the resolutions – respectively 202 and 174 out of 304. Different groups voted differently, so were the theme committees that they supported or were againts. One can find the ECR – GUE/NGL and EFDD – NI – (EFN) line – these groups voted similarly the most. ECR supported different committees the most, followed by GUE/NGL. Both parliamentary groups supported resolutions coming from environment, public healt and food safety, internal market and consumer protection, industry, research and energy, legal affairs, international trade, fisheries, development, transport and tourism and petitions committees resolutions – they support those thematic topics the most when voting. At the same time ECR voted nearly for all foreign affairs, economic and monetary affairs committees resolutions, GUE/NGL at the same time was against of those. GUE/NGL group was in

favour of most of the budgetary control, budget, employment and social affairs, women's rights and gender equality, regional development committees resolutions, ECR were against of those. Both parliamentary groups were against most of the constitutional, internal market and consumers, development (one resolutions againts and one in favour), employment and social affairs (same amount of resolutions for and against) committees resolutions.

Hard eurosceptic groups like EFDD and non-attached (NI) members voted against 16 different theme committees. Both of them were against foreign affairs, budgetary control, environment, public health and food security, internal market and consumers rights, economic and monetary affairs, international trade, development, agriculture and rural development, culture and education, women's rights and gender equality, transport and tourism committees resolutions. EFDD was in favour most of the civil liberties, justice and home affairs, employment and social affairs, transport and tourism committees resolutions, NI was at the same time against all of the named above. At the same time non-attached members group were in favour most of the budget, fisheries, regional development committees resolutions, EFDD voted against of those. They both voted in favour of internal market and consumers protections (same amount of resolutions for and against), industry, research and energy, constitutional committees resolutions. As we can see from the results, eurosceptic forces in the European Parliament voted differently as did the whole plenary. At the same time one can say that eurosceptic forces are not able to reject (or support) any resolution in the plenary only voted by themselves. On different committees resolutions, different eurosceptic forces in the parliament are in favour or against on different topics. For example EFDD and non-attached members group were mostly against of all the theme committees and resolutions that has to do with functioning of the European Union's itself, on the other hand ECR and GUE/NGL were not that radical. These groups also have according to their political view the theme areas they support or are against.

This master thesis results correspond with Le Lain (2014) and Treib (2014) works, where they acknowledged that eurosceptic factions and groups in the European Parliament vote differently on resolutions and that they can be part in two: hard and moderate eurosceptics. Based on the results here, one could see that eurosceptics in the European Parliament can be divided along two lines: EFDD – NI – (ENF) and GUE/NGL – ECR. A lot of voting similarities and patterns were between these two groups, they were almost identicals voting for or against on the same thematic areas. The results show that similarly to the previous European Parliament's legislatures, the eurosceptics in the new European Parliament have been an opposition to the parliament on their own way, and are likely to do so in the future. Even though eurosceptic factions and groups can not hinder the adoption or rejection of different resolutions by the plenary, they are more noisier than ever before.

This master thesis analyzed the voting behaviour of the eurosceptic forces of the the new European Parliament during the first year from the 2014 spring's elections. For further research, it would be interesting to analyze all roll-call votes in 2014 – 2020 European Parliament's legislature. In addition to that, it would be also interesting to compare the coherence of the euroscpetics. New research subject is ENF faction that consists of former non-attached members, and their voting behaviour is quite interesting, because in some cases they differ from the hard eurosceptics like EDDF faction or non-attached members group.

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Sten Mahov, annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose Euroskeptiliste fraktsioonide mõju Euroopa Parlamendis, mille juhendaja on Piret Ehin, PhD

1. reprodutseerimiseks säilitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eesmärgil, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace-is lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;
2. üldsusele kättesaadavaks tegemiseks ülikooli veebikeskkonna kaudu, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace'i kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;
3. olen teadlik, et punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile;
4. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

Tartus, 19.05.2016

_____ (allkiri)

Lisad

Lisa 1. Näide ühest tööstuse, teadusuuringute ja energia komisjoni eelnõu hääletusest

EELNÕU	Tööstus, teadusuuringud ja energia				
Green growth opportunities for SMEs	JAH	EI	ERAPOOLETUD KOHAL	KOKKU	
Euroopa Konservatiivid ja Reformistid	61	1	1	63	73
Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete/Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon	0	13	32	45	52
Vaba ja Otsedemokraatlik Euroopa	18	21	1	40	46
Fraktsioonitud liikmed	10	8	26	44	51

Lisa 2. Näide ühest eelarve komisjoni eelnõu hääletusest

EELNÕU (16.07)	Majandus ja rahandus				
Adoption by Lithuania of the euro on 1 January 2015	JAH	EI	ERAPOOLETUD KOHAL	KOKKU	
Euroopa Konservatiivid ja Reformistid	49	9	3	61	70
liitfraktsioon	0	21	24	45	52
Vaba ja Otsedemokraatlik Euroopa	2	39	4	45	48
Fraktsioonitud liikmed	2	44	2	48	52

Lisa 3. Näide ühest välisasjade komisjoni eelnõu hääletusest

EELNÕU (17.07)	Välisasjad				
Escalation of violence between Israel and Palestine	JAH	EI	ERAPOOLETUD KOHAL	KOKKU	
Euroopa Konservatiivid ja Reformistid	53	5	0	58	70
Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete/Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon	0	42	0	42	52
Vaba ja Otsedemokraatlik Euroopa	4	0	34	38	48
Fraktsioonitud liikmed	5	33	11	49	52

Lisa 4. Näide ühest kodanikuvabaduste ning justiits- ja siseasjade komisjoni eelnõu hääletusest

EELNÕU	Kodanikuvabadused ning justiits- ja siseasjad				
Appointment of 4 members of the European Commission - Jyrki KATAINEN (FI), Jacek DOMINIŁ (PL), Ferdinando NELLI FEROCİ (IT), Martine REICHERTS (LU)	JAH	EI	ERAPOOLETUD KOHAL	KOKKU	
Euroopa Konservatiivid ja Reformistid	17	40	3	60	70
Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete/Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon	0	29	9	38	52
Vaba ja Otsedemokraatlik Euroopa	3	27	2	32	48
Fraktsioonitud liikmed	0	38	0	38	52

Lisa 5. Näide ühest tööhõive ja sotsiaalvaldkonna komisjoni eelnõu hääletusest

EELNÕU	Tööhõive ja sotsiaalvaldkond				
Youth employment	JAH	EI	ERAPOOLETUD KOHAL	KOKKU	
Euroopa Konservatiivid ja Reformistid	24	33	1	58	70
Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete/Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon	11	18	13	42	52
Vaba ja Otsedemokraatlik Euroopa	20	19	0	39	48
Fraktsioonitud liikmed	5	40	4	49	52

Lisa 6. Näide ühest rahvusvahelise kaubanduse komisjoni eelnõu hääletusest

EELNÕU	Rahvusvaheline kaubandus				
Protocol to the EU-Republic of Korea Free Trade Agreement to take account of Croatia's accession to the EU	JAH	EI	ERAPOOLETUD KOHAL	KOKKU	
Euroopa Konservatiivid ja Reformistid	62	0	1	63	71
Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete/Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon	0	19	28	47	52
Vaba ja Otsedemokraatlik Euroopa	19	0	25	44	48
Fraktsioonitud liikmed	4	33	8	45	52

Lisa 7. Näide ühest eelarve kontrolli komisjoni eelnõu hääletusest

EELNÕU	Eelarve kontroll				
2012 discharge: European Council and Council (23.10)	JAH	EI	ERAPOOLETUD KOHAL	KOKKU	
Euroopa Konservatiivid ja Reformistid	63	0	0	63	71
Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete/Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon	43	0	0	43	52
Vaba ja Otsedemokraatlik Euroopa	37	0	1	38	48
Fraktsioonitud liikmed	41	5	0	46	52

Lisa 8. Näide ühest õiguse komisjoni eelnõu hääletusest

EELNOU	Oigus				
	JAH	EI	ERAPOOLETUD	KOHAL	KOKKU
Hague Convention of 30 June 2005 on choice of Court agreements					
Euroopa Konservatiivid ja Reformistid	65	1	0	66	71
Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete/Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon	39	0	5	44	52
Vaba ja Otsedemokraatlik Euroopa	18	24	1	43	48
Fraktsioonitud liikmed	12	27	4	43	52

Lisa 9. Näide ühest arengu komisjoni eelnõu hääletusest

EELNOU	Areng				
	JAH	EI	ERAPOOLETUD	KOHAL	KOKKU
The EU and the global development framework after 2015					
Euroopa Konservatiivid ja Reformistid	5	34	12	51	71
Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete/Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon	41	0	3	44	52
Vaba ja Otsedemokraatlik Euroopa	16	27	0	43	48
Fraktsioonitud liikmed	4	29	9	42	52

Lisa 10. Näide ühest regionaalarengu komisjoni eelnõu hääletusest

EELNOU (27.11)	Regionaalareng				
	JAH	EI	ERAPOOLETUD	KOHAL	KOKKU
Delays in the start-up of cohesion policy for 2014-2020					
Euroopa Konservatiivid ja Reformistid	62	0	0	62	71
Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete/Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon	40	0	4	44	52
Vaba ja Otsedemokraatlik Euroopa	17	24	1	42	48
Fraktsioonitud liikmed	12	7	22	41	52

Lisa 11. Näide ühest siseturu ja tarbijakaitse komisjoni eelnõu hääletusest

EELNOU	Siseturg ja tarbijakaitse				
	JAH	EI	ERAPOOLETUD	KOHAL	KOKKU
Digital single market					
Euroopa Konservatiivid ja Reformistid	45	2	8	55	71
Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete/Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon	2	10	30	42	48
Vaba ja Otsedemokraatlik Euroopa	2	36	1	39	52
Fraktsioonitud liikmed	4	31	6	41	52

Lisa 12. Näide ühest põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni eelnõu hääletusest

EELNOU	Põllumajandus ja maaelu areng				
	JAH	EI	ERAPOOLETUD	KOHAL	KOKKU
The fruit and vegetables sector since the 2007 reform					
Euroopa Konservatiivid ja Reformistid	65	0	5	70	74
Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete/Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon	6	6	34	46	52
Vaba ja Otsedemokraatlik Euroopa	17	26	0	43	45
Fraktsioonitud liikmed	6	6	0	12	15
Rahvaste ja Vabaduste Euroopa	29	2	2	33	37

Lisa 13. Näide ühest transpordi ja turismi komisjoni eelnõu hääletusest

EELNOU	Transport ja turism				
	JAH	EI	ERAPOOLETUD	KOHAL	KOKKU
Delivering multimodal integrated ticketing in Europe -					
Euroopa Konservatiivid ja Reformistid	26	0	46	72	74
Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete/Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon	45	0	4	49	52
Vaba ja Otsedemokraatlik Euroopa	18	25	0	43	45
Fraktsioonitud liikmed	1	9	2	12	15
Rahvaste ja Vabaduste Euroopa	9	25	0	34	37

Lisa 14. Näide ühest kalanduse komisjoni eelnõu hääletusest

EELNOU	Kalandus				
	JAH	EI	ERAPOOLETUD	KOHAL	KOKKU
Fishing opportunities in EU waters for fishing vessels flying the flag of Venezuela					
Euroopa Konservatiivid ja Reformistid	53	0	19	72	72
Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete/Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon	44	4	1	49	49
Vaba ja Otsedemokraatlik Euroopa	17	10	16	43	43
Fraktsioonitud liikmed	7	4	1	12	12
Rahvaste ja Vabaduste Euroopa	30	0	4	34	34

Lisa 15. Näide ühest tööhõive ja sotsiaalvaldkonna komisjoni eelnõu hääletusest

EELNOU	Tööhõive ja sotsiaalvaldkond				
Green employment initiative	JAH	EI	ERAPOOLETUD	KOHAL	KOKKU
Euroopa Konservatiivid ja Reformistid	1	55	1	57	74
Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete/Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon	46	0	6	52	52
Vaba ja Otsedemokraatlik Euroopa	17	22	0	39	45
Fraktsioonitud liikmed	3	9	2	14	15
Rahvaste ja Vabaduste Euroopa	16	7	5	28	37

Lisa 16. Näide ühest keskkonna, rahvatervise ja toiduohutuse komisjoni eelnõu hääletusest

EELNOU	Keskkond, rahvatervis ja toiduohutus				
Market stability reserve for the Union greenhouse gas emission trading scheme	JAH	EI	ERAPOOLETUD	KOHAL	KOKKU
Euroopa Konservatiivid ja Reformistid	45	6	18	69	74
Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete/Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon	17	10	24	51	52
Vaba ja Otsedemokraatlik Euroopa	0	41	0	41	45
Fraktsioonitud liikmed	4	9	0	13	15
Rahvaste ja Vabaduste Euroopa	0	33	0	33	37

Lisa 17. Näide ühest kultuuri ja hariduse komisjoni eelnõu hääletusest

EELNOU	Kultuur ja haridus				
Motions for resolutions - Expo Milano 2015: Feeding the Planet, Energy for Life	JAH	EI	ERAPOOLETUD	KOHAL	KOKKU
Euroopa Konservatiivid ja Reformistid	52	4	1	57	72
Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete/Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon	1	27	10	38	52
Vaba ja Otsedemokraatlik Euroopa	3	24	2	29	47
Fraktsioonitud liikmed	10	29	5	44	52

Lisa 18. Näide ühest põhiseaduse komisjoni eelnõu hääletusest

EELNOU (12.02)	Põhiseadus				
Setting up a special committee on tax rulings	JAH	EI	ERAPOOLETUD	KOHAL	KOKKU
Euroopa Konservatiivid ja Reformistid	58	1	0	59	72
Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete/Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon	41	0	5	46	52
Vaba ja Otsedemokraatlik Euroopa	18	13	1	32	47
Fraktsioonitud liikmed	28	4	14	46	52

Lisa 19. Näide ühest petitsioonide komisjoni eelnõu hääletusest

EELNOU	Petitsioonid				
Ombudsman's annual report 2013	JAH	EI	ERAPOOLETUD	KOHAL	KOKKU
Euroopa Konservatiivid ja Reformistid	36	4	19	59	71
Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete/Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon	42	0	5	47	52
Vaba ja Otsedemokraatlik Euroopa	18	1	26	45	48
Fraktsioonitud liikmed	2	15	31	48	52

Lisa 20. Näide ühest naiste õiguste ja võrdõiguslikkuse komisjoni eelnõu hääletusest

EELNOU	Naiste õigused ja sooline võrdõiguslikkus				
Progress on equality between women and men in the EU in 2013	JAH	EI	ERAPOOLETUD	KOHAL	KOKKU
Euroopa Konservatiivid ja Reformistid	5	55	1	61	72
Euroopa Ühendatud Vasakpoolsete/Põhjamaade Roheliste Vasakpoolsete liitfraktsioon	43	0	4	47	52
Vaba ja Otsedemokraatlik Euroopa	17	2	21	40	47
Fraktsioonitud liikmed	0	44	1	45	52

Kasutatud allikad

1. Benedetto, G., 2008b. Oposing Europe? The Comparative Party Politics of Euroscepticism. Raamatus: A. Szczerbiak, P. Taggart, (toim.) *Explaining the Failure of Euroscepticism in the European Parliament*. Oxford University Press: New York. Lk 127-150.
2. Brach, N., Costa, O., 2009. Euroscepticism: Images of Europe among mass publics and political elites. Raamatus: D. Fuchs, R. Magni-Berton, R. Antoine, (toim). *The Role(s) of the Eurosceptic MEPs*. Opladen; Farmington Hills : Budrich. Lk 253-272 .
3. Conti, N., 2003. Party Attitudes to European Integration: A Longitudinal Analysis of the Italian Case. *EPERN Working Paper No 13*. Sussex: Sussex European Institute.
4. Downs, A., 1957. 'An Economic Theory of Democracy'. Harper and Row: New York.
5. Europe of Nations and Freedom. 2016. Charter, <http://www.enfgroup-ep.eu/members/> (vaadatud 10.mai 2016)
6. Euroopa Parlament. *Eelmised valimised 2009*, <http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/et/20150201PVL00021/Eelmised-valimised> (vaadatud 01. märts 2015).
7. Euroopa Parlament. *Eelmised valimised 2014*, <http://www.europarl.europa.eu/aboutparliament/et/20150201PVL00021/Eelmised-valimised> (vaadatud 01. märts 2015).
8. European Parliament. 2014. *Members of the Parliament*, <http://www.europarl.europa.eu/meps/en/search.html?politicalGroup=2970> (vaadatud 06.veebruar 2016).
9. European Parliament. 2014. Political groups, <http://www.europarl.europa.eu/meps/en/map.html> (vaadatud 05.mai 2016).
10. European Parliament. 2014. *Rules of Procedure of the European Parliament. Chapter four: Political group*, <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+RULES-EP+20140701+TOC+DOC+XML+V0//EN#T1R4> (vaadatud 01. november 2014).
11. Flood, C., 2002. Euroscepticism: A Problematic Concept. Konverentsidel: UACES 32 aastakonverents ning 7 uuringukonverents. Queen's University, Belfast, 02.-04. september.

12. Franklin, M. N. Honolt, S.B., 2011. The legacy of lethargy: How elections to the European Parliament depress turnout. *Electoral Studies*, 30(1), lk 67-76.
13. Fulvio, A., 1990. The Voting Behaviour of the European Parliament Members and the Problem of Europarties. *European Journal of Political Research*, 18(3), lk 557–79.
14. Gergely, O., Gautier, S., 2014. *The rise of Eurosceptic right-wing parties and the 2014 European Parliament elections*, <http://mhppcom.wpengine.netdna-cdn.com/brussels/files/2014/01/Rise-of-Eurosceptic-Parties.pdf> (vaadatud 12. märts 2015).
15. Kopecky, P., Mudde, C., 2002. The two sides of Euroscepticism. *European Union politics*, 3, lk 297-326.
16. Nielsen, N., 2014. Le Pen fails to create far-right EP faction. *Euobserver* (online), <https://euobserver.com/eu-elections/124719> (vaadatud 01.aprill 2015).
17. Reif, K., Schmitt, H., 1980. Nine second order national elections: A conceptual framework for the analysis of European election results. *European Journal of Political Research*, 8(1), lk 3-44.
18. Szczerbiak, A., Taggart, P., 2008a. *Opposing Europe? : the comparative party politics of Euroscepticism. Volume 1, Case studies and country surveys*. Oxford University Press: New York.
19. Szczerbiak, A., Taggart, P., 2008b. *Opposing Europe? : the comparative party politics of Euroscepticism. Volume 2, Comparative and theoretical perspectives*. Oxford University Press: New York.
20. Le Lain, G., 2014. Ideological coherence among right-wing Eurosceptic parties in the European parliament. University of Twente. <http://essay.utwente.nl/66406/> (vaadatud 02. Aprill 2016).
21. Hix, S., Noury, A., Roland, G., 2006. Dimensions of Politics in the European Parliament. *American Journal of Political Science*, 50 (2), lk 494-511.
22. Taggart, P., 1998. A touchstone of dissent: Euroscepticisism in contemporary Western European party system. *European Journal of Political Research*, 33, lk 363-388.
23. Treib, O., 2014. The voters says no, but nobody listens: causes and consequences of the Eurosceptic vote in the 2014 European elections. *Journal of European Policy*, 21(10), lk

1541-1554.

24. Raunio, T., 1997. *The European Perspective: Transnational Party Groups in the 1989–1994 European Parliament*. London: Ashgate.
25. VoteWatch Europe, 2015. *Parliament votes*. <http://www.votewatch.eu/en/term8-european-parliament-latest-votes.html> (vaadatud 20. märts 2016). Kokku 304 erinevate hääletust.